

válán érdekes és tanulmányos mindkét nem által...

Gyógyintézet

Által. ON AVE. NEW YORK... Készült a...

NOI

MEK RÉSZÉRE. NIAS COMPOUND... Készült a...

GI TANÁCS.

HWARTZ... Készült a...

GI TANÁCS.

HWARTZ... Készült a...

GI TANÁCS.

HWARTZ... Készült a...

GI TANÁCS.

HWARTZ... Készült a...

GI TANÁCS.

HWARTZ... Készült a...

GI TANÁCS.

HWARTZ... Készült a...

GI TANÁCS.

HWARTZ... Készült a...

GI TANÁCS.

HWARTZ... Készült a...

GI TANÁCS.

HWARTZ... Készült a...

GI TANÁCS.

HWARTZ... Készült a...

GI TANÁCS.

HWARTZ... Készült a...

GI TANÁCS.

HWARTZ... Készült a...

GI TANÁCS.

HWARTZ... Készült a...

GI TANÁCS.

HWARTZ... Készült a...

GI TANÁCS.

HWARTZ... Készült a...

The oldest established and largest Hungarian Paper Published Daily.

SZABADSÁG

Boisvadt lapok: Magyar Híradó, Magyarok Csillaga, Erdő Újság, Amerikai Hírnap, Magyar Napilap, Magyar Hírművelő, Californiai Magyar Farmer.

A legkorábbi és legnagyobb magyar nyelvű újság Amerikában — Megjelenik minden nap.

NO. 99. SZÁM. HARMENCADIK ÉVFOLYAM. Cleveland, New York, Chicago, Pittsburgh, Detroit, Szerda, 1920. Április 28. THIRTIETH YEAR. EGYES SZÁM ÁRA 2 ÖNTY.

NAGYON DRÁGA LETT A KENYÉR OLASZHONBAN

A kenyér magas ára miatt a városok szavazásokról készülnek Olaszországban...

ALTALÁBAN OLASZORSZÁGBAN AZ ÉLELMISZEREK ÁRAI IGEN MAGASAK.

RÓMA, április 26. — A vörös elemek itt fel akarnak lázadni, mert a kenyér fontjának az ára nyolc és fél, meg tíz cent között váltakozik.

Nitti miniszterelnök éppen a napokban jelentette be képviselőházában, hogy ez így nem lehet tovább, mert a kormány ezt a megerősítést nem bírja ki.

Ezenkívül nem lehet letagadni, hogy az olasz munkások soka olyan könnyen nem bírnak a kemény munkával, mint a munkások a nyugati országokban.

Ellenben nem lehet letagadni, hogy az olasz munkások soka olyan könnyen nem bírnak a kemény munkával, mint a munkások a nyugati országokban.

Ellenben nem lehet letagadni, hogy az olasz munkások soka olyan könnyen nem bírnak a kemény munkával, mint a munkások a nyugati országokban.

Ellenben nem lehet letagadni, hogy az olasz munkások soka olyan könnyen nem bírnak a kemény munkával, mint a munkások a nyugati országokban.

Ellenben nem lehet letagadni, hogy az olasz munkások soka olyan könnyen nem bírnak a kemény munkával, mint a munkások a nyugati országokban.

Ellenben nem lehet letagadni, hogy az olasz munkások soka olyan könnyen nem bírnak a kemény munkával, mint a munkások a nyugati országokban.

Ellenben nem lehet letagadni, hogy az olasz munkások soka olyan könnyen nem bírnak a kemény munkával, mint a munkások a nyugati országokban.

Ellenben nem lehet letagadni, hogy az olasz munkások soka olyan könnyen nem bírnak a kemény munkával, mint a munkások a nyugati országokban.

Ellenben nem lehet letagadni, hogy az olasz munkások soka olyan könnyen nem bírnak a kemény munkával, mint a munkások a nyugati országokban.

Ellenben nem lehet letagadni, hogy az olasz munkások soka olyan könnyen nem bírnak a kemény munkával, mint a munkások a nyugati országokban.

Ellenben nem lehet letagadni, hogy az olasz munkások soka olyan könnyen nem bírnak a kemény munkával, mint a munkások a nyugati országokban.

A U. S. Steel Corporation új ellenfele

Kanadai és angol érdeklőségek egyesülése lesz a United States Steel Corporation ellenfele.

A TERV KERESZTÜLVITELÉRE MÁR NAGYON KOMOLY LÉPÉSEKET TETTEK.

TORONTO, április 26. — Kanadai és angol pénzemberek és szakemberek már régebben foglalkoztak azzal az ideával, hogy felállítsák a United States Steel Corporation ellenfelét.

Az új pénzügyi egyesülés végrehajtói többek között a következő pontokat vette fel a programjukba.

Az új egyesülésnek az a célja, hogy a világpiacra felvegye a versenyt a United States Steel Corporationnal.

Ez lesz a legnagyobb pénzügyi érdeklőség az egész angol országban.

A Canadiana Pacific Railway-nek is megízeni a szupremaciai kérdésében a hadat az új érdeklőség.

A társaság alapitójaké 300,000,000 dollár. Hozzászámítják azonba azokat az összegeket is, melyeket a következő négy-öt esztendőben beül a kanadai pénzügyek majd befektetnek még.

A vállalkozásban résztvesznek angolok, indiaiak, ausztráliaiak, kanadaiak és a vállalkozás behálózása az egész Egyesült Angol Királyságot, az érdeklőség kiterjed az Egyesült Államok Királyságára is.

A társaság külön hajókat fog építeni, melyek a társaság produktumait Kanadából elszállítják a világra minden tájékról.

A társaság nagy gondot fordít arra, hogy kihasználja Kanadában a szén és vasbányákat.

A társaság igen nagy hasznára lesz Közép-Kanadának, mikor a szénhány beül azon a vidéken. Erre különösen nagy gondot akarnak fordítani.

WASHINGTON, ápr. 26. — Az a város lakosságát óriási izgalomban tartotta a vizsgálat, a melyet a rendőrség és a koroner a tizenhat esztendő, csinos Olive Thompson gyilkossági esetében tartott.

WASHINGTON, ápr. 26. — A város lakosságát óriási izgalomban tartotta a vizsgálat, a melyet a rendőrség és a koroner a tizenhat esztendő, csinos Olive Thompson gyilkossági esetében tartott.

WASHINGTON, ápr. 26. — A város lakosságát óriási izgalomban tartotta a vizsgálat, a melyet a rendőrség és a koroner a tizenhat esztendő, csinos Olive Thompson gyilkossági esetében tartott.

KNOX SZENÁTOR A LEGÜJABB ELNÖKJELÖLT

Azt hiszik, hogy a republikánus árnnyalok esetleg az ő személyében egyeznek ki egymással.

KEDDEN ÖT ÁLLAMBAN VÁLASZTANAK ORSZÁGOS DELEGÁTUSOKAT.

WASHINGTON, ápr. 26. — Az a heves harc, ami a republikánus elnökjelöltek személye körül folyik, arra indított máris egyes régibb politikusokat, hogy keressék annak a férfiúnak személyét, akiben meg lehetne egymással egyezni.

Ezt a férfit Knox pennsylvaniai szenátor személyében vélik megtalálni, aki egykor külügyminiszter volt az Egyesült Államokban. Knox mellett a következő érvek szólnak:

Ugy törvényhozási mint kormányzói dolgokban nagy a jártassága.

A part minden árnyalata előtt tekintélye van.

A konzervatív árnyalatnak ahhoz a csoportjához tartozik, amely az újítások elől sem zárkózik el.

Knox jó barátságban van Johnson szenátorral és Borah-val is, de ugyanakkor barátos fűzi Lodge, Penrose és Smoot szenátorokhoz, a régi gardához is.

A keddi nap egyik legfontosabb nap az előzőidelmek során. Nem kevesebb mint öt fontos állam nyilatkozik ezen a napon az elnökjelöltekről.

Kedden lesznek az előválasztások Ohio, New Jersey és Massachusetts államokban, míg állami delegátus választó konvenciók tartanak Washington és Idaho államok.

Az öt államban összesen 143 delegátust kell választani.

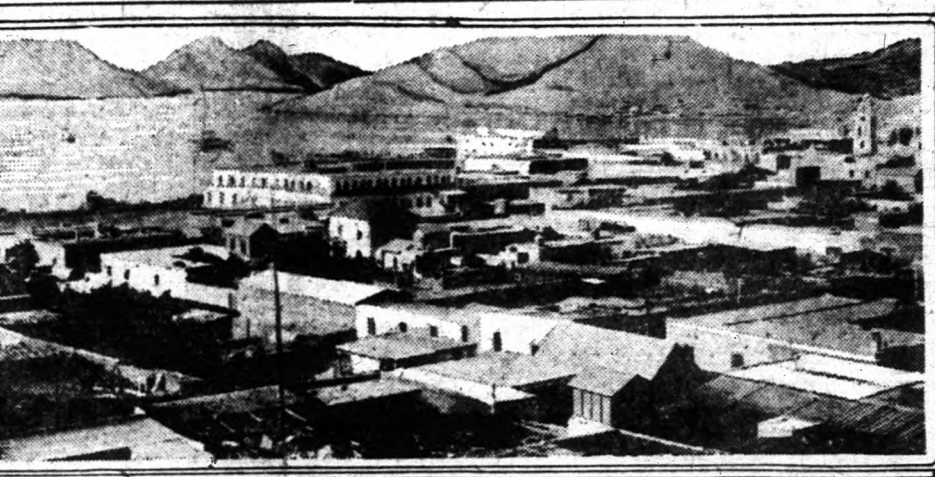
WARREN ORIÁSI IZGALOMBAN TARTJA A VIZSGÁLAT FOLYÁSA.

WARREN, O., április 26. — A város lakosságát óriási izgalomban tartotta a vizsgálat, a melyet a rendőrség és a koroner a tizenhat esztendő, csinos Olive Thompson gyilkossági esetében tartott.

WARREN, O., április 26. — A város lakosságát óriási izgalomban tartotta a vizsgálat, a melyet a rendőrség és a koroner a tizenhat esztendő, csinos Olive Thompson gyilkossági esetében tartott.

WARREN, O., április 26. — A város lakosságát óriási izgalomban tartotta a vizsgálat, a melyet a rendőrség és a koroner a tizenhat esztendő, csinos Olive Thompson gyilkossági esetében tartott.

Képek a mexicói forradalomból

Felül: Guaymas látképe. — Alul: A Sonora állambeli Nagales, melynek egyik fele Mexicoból, másik fele az Egyesült Államokhoz tartozik.

OLIVE THOMPSON A SAJÁT KEZE ÁLTAL HALT MEG

A rendőrök kijelentették, hogy Olive Thompson, a meggyilkolt hitves leánya, tulajdonképpen öngyilkos lett.

WARREN ORIÁSI IZGALOMBAN TARTJA A VIZSGÁLAT FOLYÁSA.

WARREN, O., április 26. — A város lakosságát óriási izgalomban tartotta a vizsgálat, a melyet a rendőrség és a koroner a tizenhat esztendő, csinos Olive Thompson gyilkossági esetében tartott.

WARREN, O., április 26. — A város lakosságát óriási izgalomban tartotta a vizsgálat, a melyet a rendőrség és a koroner a tizenhat esztendő, csinos Olive Thompson gyilkossági esetében tartott.

WARREN, O., április 26. — A város lakosságát óriási izgalomban tartotta a vizsgálat, a melyet a rendőrség és a koroner a tizenhat esztendő, csinos Olive Thompson gyilkossági esetében tartott.

WARREN, O., április 26. — A város lakosságát óriási izgalomban tartotta a vizsgálat, a melyet a rendőrség és a koroner a tizenhat esztendő, csinos Olive Thompson gyilkossági esetében tartott.

WARREN, O., április 26. — A város lakosságát óriási izgalomban tartotta a vizsgálat, a melyet a rendőrség és a koroner a tizenhat esztendő, csinos Olive Thompson gyilkossági esetében tartott.

WARREN, O., április 26. — A város lakosságát óriási izgalomban tartotta a vizsgálat, a melyet a rendőrség és a koroner a tizenhat esztendő, csinos Olive Thompson gyilkossági esetében tartott.

WARREN, O., április 26. — A város lakosságát óriási izgalomban tartotta a vizsgálat, a melyet a rendőrség és a koroner a tizenhat esztendő, csinos Olive Thompson gyilkossági esetében tartott.

WARREN, O., április 26. — A város lakosságát óriási izgalomban tartotta a vizsgálat, a melyet a rendőrség és a koroner a tizenhat esztendő, csinos Olive Thompson gyilkossági esetében tartott.

ZAVARGÁSSZÉLEZIÁBAN

Traynetsben a munkásság ellenében a francia katonák és a lengyel polgárok között.

LONDON, április 26. — A sziléziai Traynetsben több halálos és sebesüléssel végződő harc folyt le munkások és francia katonák valamint lengyel polgárok között.

Berlini hír szerint az összehúzódnak az volt az oka, hogy a francia katonai hatóság egy csapat francia katonát és lengyel polgárort küldött a német munkás otthonba házkutatás végett, mivel arról értesült, hogy az otthonban fegyvereket és munióit rejtgetnek.

A munkások szembezártak a katonasággal, mire véres harc keletkezett. A küzdelemben mindkét részről sokan estek vagy megsebesültek. Halálát lelte Froumond őrnagy, a francia katonasap vezetője is.

A szövetséges népszavazási bizottság tiltakozott a francia katonai partakereséséért, az a katonák kifolyóan az ellen, hogy oktalannak zaklatásokkal halálra kérésüket a népet. A rendet ez a bizottság állította helyre.

Ujabb hír szerint a harcban Froumond őrnagy nem halt meg, mint jelentették, hanem csak könnyebb sérülést szenvedett. A francia katonák és a munkások összetűzésének strájk volt az oka. Csapán egy halottja és hat sebesültje van a harcban.

REJTETETT NÉMET FEGYVEREK

PARIS, ápr. 26. — Francia lovasság Frankfurt közelében nagymennyiségű elrejtett német fegyverre bukkant, amelyek "a nyugati sereg" jelzésű voltak.

PARIS, ápr. 26. — Francia lovasság Frankfurt közelében nagymennyiségű elrejtett német fegyverre bukkant, amelyek "a nyugati sereg" jelzésű voltak.

NITTI OLASZ MINISZTERELNÖK OROSZORSZÁGRÓL

Szerinte a bolszevizmus veszedelmét az orosz blokk megszüntetésével lehet eloszlatni.

Az igazi béke útját engedékenységgel lehet megtalálni.

SAN REMO, ápr. 26. — Nitti olasz miniszterelnök az az óhaját, hogy azonnal meg kellene szüntetni minden zárlatot Oroszországgal szemben. A kereskedelmi zárlat megszüntetése hamar magával hozná a diplomáciai kapcsolatok visszaállítását.

Nittinek az a nézete, hogy a mai idők bajainak kilenc tized része onnan ered, hogy a világ elfelejtette, hogy kell moscolyogni a szépséges dolgokat észrevenni. Legfőbb üdöje, hogy a népek újra moscolyogjanak.

Az olasz miniszterelnök ki hallgatásan fogadott egy csomó újságíró, akiket felszólított, hogy intézzenek hozzá kérdéseket akármiről.

Arra a kérdésre, hogy megdögt tartják-e meg fenn a Legfőbb Tanács rendszerét, azzal válaszolt, hogy a san remoi konferencia az utolsó a maga nemében. "Az egész világ a betegedés útjára már a Legfőbb Tanácsot s úgy vagyok vele magam is" — hangoztatta.

Mikor Oroszországot hozták szóba, felvillant az arca s nyilvánvaló volt, hogy várta ezt a kérdést s hogy nyíltan akar róla beszélni a nyilvánosság számára. "Igen, — mondotta, — minél hamarabb szeretném látni az összekötött megkezdését Oroszországgal."

"Kereskedelmi vagy diplomáciai tekintetben?" — hangzott a kérdés.

"Oh, ez egyik a másikhoz vezet. A szövetségeseknek mind egyikének joga van a maga kedve szerint tárgyalni Oroszországgal: Mi nem voltunk háborúban Oroszországgal. Oroszország olyan szövetséges, amelyik összeomlott."

SONORÁBAN A HELYZET NAGYON KIÉLESEDETT

Carranza csapatai elkezdik bombálni Mazatlant. Az eddigi harcokról értesítették a külügyminisztériumot.

A FORRADALMI HANGULAT EGYRE JOBBAN TERJED MEXICOBAN.

WASHINGTON, április 26. — Mexicoból a külügyminisztériumhoz érkezett hírek arról számolnak be, hogy a helyzet Sonorában nagyon kiéleedett s hogy általában Mexicoban egyre jobban terjed a forradalmi hangulat. Mazatlant kikötője ellen a forradalmi nagyobb hadseregrel vonulnak. A kikötőből a kormányesapokat már elindultak, hogy a forradalmárokkal megütözközzenek. Nagyon valószínűnek látszik, hogy a Csendes óceán e fontos kikötőjét nemcsak a mexicói hadsereg fogja meg.

AGUA PRIETA, Sonora, április 26. — Colima állam Manzanillo nevű kikötőjét, amely a Csendes óceán kereskedelmi forgalmában szintén fontos szerepet játszik, a forradalmi hangulat szintén elkaptta. A sonorai katonai hatóságok a dolgotról fél hivatalos jellegű jelentést adtak ki.

A tampicooi olajmezőket elzárták.

Colima államban a forradalmi hangulat meglehetősen nagy erőre kapott, sokan vannak s minden oldalról fenyegetik a kormányesapokat, amelyeknek számára minden bizonnyal nem marad más hátra, minthogy kivonuljanak az államból. A forradalmárok élén Renteria Laviano tábornok áll.

Ellentmondanak a hírek.

WASHINGTON, ápr. 26. — A mexicói forradalomról két forrásból is érkeztek hírek a külügyminisztériumba. Az egyik része a jelentéseknek hivatalos formájú, ezeket a Carranza kormány adja ki. A másik rész nem hivatalos jellegű, ezek egyenesen Mexico Cityből érkeznek. A két csoport között csak az a baj, hogy homlok egyenest ellentmondanak egymásnak.

Amerikai katonai szakértők, azok, akik különösen a mexicói viszonyokkal ismerősek, annak a véleményüknek adtak kifejezést, hogy a forradalomnak a gyökerei sokkal mélyebbre nyúlnak, mint azt a Carranza kormány sejtí és az arányai sokkal nagyobbak, mint amekkorát a Carranza kormány a külfölddel szemben, különösen pedig az Egyesült Államokkal szemben hajlandó elismerni.

Angel Flores tábornok, a forradalmárok egyik vezetője, aki elfoglalta Culiacant, Sinaloa fővárosát, újabb hatalmas páncélos utakkal szerelte fel a hadseregét.

CSEHOSZLOVÁK KATONÁK HAZATÉRÉSE

Baker hadügyminiszter szerint a Mount Vernon-hajó német, osztrák és magyar hadifegyvereket is hozott Szibériából az Egyesült Államokba.

WASHINGTON, április 27. — Baker hadügyminiszter kijelentette, hogy Szibériából több mint 4000 csehoszlovák katonával Triestbe érkeztek amerikai Mount Vernon csapatszállító hajók.

Jelenleg utban van 3747 csehoszlovák katona s még 5612 van Vladivostokban, ahol hajóra várakoznak.

A hadügyminiszter szerint a Mount Vernon hajó 699 német, osztrák és magyar hadifegyvert is hozott magával az Egyesült Államokba Szibériából.

BÉKESZERZŐDÉS VÉGREHAJTÁSA ÉS NÉMETORSZÁG

Százezer főnél nagyobb sereg nem tarthatnak a németek. — A jövételi összeg meghatározása.

OSZTOKODÁS A KIS ÁSZIA FELTI HATALMON A FRANCIAK ÉS ANGOLOK KÖZT.

SAN REMO, ápr. 26. — A szövetséges miniszterelnökök megbeszélés tárgyává tették annak a nyilatkozatnak a tartalmát, amit a békeszerződés rendelkezéseinek betartása dolgaiban készülnék intézni Németországban. A nyilatkozat szövetséges Millerand miniszterelnök készítette s ez a munka került vita alá. A miniszterelnökök a főbb pontokra nézve megegyeztek.

Millerand munkája annak a leszállásról szól, hogy mindaddig nem lehet béke Európában, amíg a versaillesi béke nincs végrehajtva. Majd ráter arra, hogy a fegyverezésre vonatkozó rendelkezéseket Németországnak haladéktalanul teljesítenie kell s katonai rendszabályokkal fenyegeti meg a németeket ellenkezés esetén. Altitóltag célzás történik a Ruhr vidék okkupálására is.

Benne van azonban a nyilatkozatban az, hogy a Ruhr vidék annektálása nincs megengedve.

Az Echo de Paris Pertinax nevű rednesen jó értesült cikkírője azt írja, hogy a németek által fizetendő jövételi összeg felében a szövetségesek pénzügyi szakemberei abban a tervben állapodtak meg, hogy Németország fizessen harminc esztendő keresetű 3 ezer millió dollár kártalanítási összeget aranyban, amely összeget a német gazdasági viszonyok javítása után emelni lehessen.

Ezzel szemben a san remoi megállapodás, hogy a németeket minden ezután tartandó olyan konferenciára meg kell hívni, amely a békeszerződés dolgaival foglalkozik. A legközelebbi ilyen konferencia május 25-én lesz Spa-ban s azon már a németek megjelennek. Ezen a konferencián tárgyalják majd a jövételi összegre s a fegyverezésre vonatkozó kérdéseket.

Kiköti a megállapodás, hogy a békeszerződés végrehajtása tekintetében egyik ország sem járhat el önállóan s az ilyen eljárás ellen a többiek tiltakozni fognak ezental. Ez lehetetlenné teszi majd az olyan esetek ismétlődését, mint a franciek okkupálása a közelmultban a Rajna vidékén.

Nitti olasz miniszterelnök, aki az angolokkal együtt tart, erősen károskodott amellett, hogy a legfelsőbb tanács gazdasági természetű értekezéseire meg kell hívni a németeket is. Nitti sürgette az Oroszországgal való diplomáciai kapcsolatok helyreállítását is.

A miniszterelnökök úgy határoztak, hogy kereskedelmi kapcsolatok létesítése végett megengedik egy szoviet bizottságnak, hogy a szövetséges országokba elmehessen.

A KIS-ÁSZIAI KÉRDÉSEK.

A legfelsőbb tanács elhatározta, hogy az Örményország feletti mandátumot hivatalosan felajánlja az amerikai kormánynak. Ha az amerikai kormány ezt nem vállalná, Wilson elnököt kérnék fel mint döntő bírót, hogy szabja meg Örményország új határait.

Ennek a kérdésnek a jelentősége ott van, hogy ha Örményországnak nem lesz mandátum, akkor a határt sokkal szűkebben kellene megvonni. A tanács eddig azért nem döntött a határ dolgaiban, mert Erzerum-hovatartozása felett nem tudtak megállapodni. Örményország (Folytatás a 3-ik oldalon)

ORK CITY.

SZABADSÁG
 The oldest established and largest Hungarian paper in the United States
 Thirtieth year. Published daily by
The Szabadság Printing & Publishing Co.
 (An Ohio Corporation. B. K. Csorna, President; Dr. Andrew Csorna, Sec'y-Treas.)
 Founding Editor: E. T. Kohányi
 Alapító: Kohányi Tihamér
DR. ANDREW CSORNA, Editor
 Edited and Published at Szerkesztőség és kiadóhivatal
700-702 Huron Road (P. O. Box 171) Cleveland, O.
 Telephone: Bell: Main 3568. Cuy. Central 1231.
 ELŐFIZETÉSI ÁR: Az Egyesült Államokban és Canadában egész évre: \$4.00.
 félre: \$2.00. — Külföldön: egész évre: \$6.00. félre: \$3.00. — Cleveland városán-
 ban: egész évre: \$3.00. félre: \$1.50. — SUBSCRIPTION RATES: United States
 and Canada one year: \$4.00, half year: \$2.00. — Foreign countries: one year: \$6.00,
 half year: \$3.00. — Cleveland one year: \$4.00, half year: \$2.00.
 Entered at the Post Office Cleveland, O. and admitted for transmission through
 the mails as Second Class Matter.
 New Yorki irodánk címe: Eastern Office
Room 603 Tribune Bldg, 154 Nassau St., New York
 Üzletvezető: Joseph Horváth, Manager.

Pénz, pénz, pénz

Már lecsillapultak Magyarországon azok a hullámok, melyek elmaradhatatlanul követték a pénzelebegzés és a kényszerkölcsön nyomán támadt vihart. Az első komoly pénzügyi operációt kitűnően álltá az ország beteg gazdasági élete és erős a reménység, hogy a lábadozás biztos gyógyulással végződik. A teljes gyógyulás időpontja messze van még azonban és nincs kizárva az sem, hogy az operátorok bennefejtettek egy csipeszt, vagy ollót a beteg nyomában és újabb vágásra lesz szükség. De az esetleges újabb vágás ele már megerősödött bizalommal tekinthetünk, mert megállapíthatjuk a beteg szívósságát és erős ellenállóképeségét.

A magyar papírpénznek, — az osztrák magyar bank által kibocsájtott két pénznek, — lebélyegzését a szükség követte meg. Az egykori kettős monarchia összes többi országai lebélyegzték már pénzüket és csak Magyarország tartotta meg eredeti formájában az osztrák-magyar bank által kibocsájtott pénzeket. A lebélyegzést a békeszerződés is megköveteli, de sokkal fontosabbak voltak azok a gazdasági és pénzügyi érdekek, melyek ezt a pénzügyi műveletet elengedhetlenek tették.

A lebélyegzés tulajdonképpen független az úgynevezett kényszerkölcsöntől. A kényszerkölcsön nem fosztott meg senkit vagyonától, nem vett el senkitől egyetlen koronát sem, de egyetlen merész császár-vágással felére apasztotta az országban forgalomban lévő bankjegy tömeget. A kényszerkölcsön és a lebélyegzés egészséges hatását semmi sem bizonyíthatja közvetlenebbül, mint az a tény, hogy azóta a külföldi piacokon jelentősen emelkedett a magyar pénz értéke.

Az egykori kettős monarchia minden országának, a Magyarországtól elszakadt országrészeknek, mindnek külön pénze van ma már. Legelőször a csehek esááltak a régi pénzözü új pénzt. A fegyverszünetet követő hónapokban elrendelték Csehországban és a megszállt területeken az osztrák-magyar bank pénzjegyének lebélyegzését és ugyanúgy, mint Magyarországot tette, a lebélyegzés alá kerülő pénznek felét visszatartották kényszerkölcsön címén. De a csehek tovább mentek már egy lépéssel és tényleg új pénzt is bocsájtottak ki, amit úgy hívnak, hogy Szokol. Egyleőre csak a nagyobb összegű régi pénzeket cserélik be szokolra, de rövid idő múlva megszűnik a koronának, mint pénzegységnek uralma a csehszlovák köztársaságban.

Az osztrák köztársaságot ugyancsak a békeszerződés kötelezte a papírpénzek lebélyegzésére, de ők nem merték kísérletezni a kényszerkölcsönnel és teljes összegében került vissza a forgalomba az osztrák bankjegyek szédületes tömege. Ez a körülmény egyuttal magyarázata annak, hogy a külföldi piacokon az összes koronák között, az osztrák korona ér legkevesebbet.

A szerbek két ízben is lebélyegzték már a koronát és most új szerb pénz kibocsájtására készülnek. Az új jugszláv pénzt koroná-dinárnak nevezték el, mert az egyik oldala koronáról, a másik dinárról szól. Az új bankjegynek az az érdekessége — és ebben egyetlen a világon, — hogy mindegyik oldala más-más számjeggyel fejezi ki értékét. A pénzügyi rendezés értelmében négy korona egy dinár értékének felel meg, tehát a 100 dináros papírpénz egyik oldalán azt olvashatjuk, hogy 100 dinár, míg a másik oldala 400 koronáról szól.

A legnagyobb "pénzavarrakkal" a független lengyel köztársaság küzd. A kormány rendelkezése szerint a törvényes pénz tulajdonképpen a lengyel forint, de ilyen pénzt nem látott még senki egész Lengyelországban, — mert nem bocsájtották még ki. Lengyelországnak azon a területein, melyek a cári Oroszországhoz tartoztak, a fizetési eszköz a lengyel-márka, vagyis az a pénz, melyet a megszállás hosszú ideje alatt a németek hoztak forgalomba. Galiáciában, az egykori osztrák tartományban, pedig a régi koronák keringnek a forgalomban. Ez a különös helyzet állandó harcoknak okozója és a fiatal köztársaságnak kétségkívül sok gondot okoz a korona-pártik és a márka-pártiak harcra, mert mindegyik párt azt akarja bebizonyítani, hogy az ő pénze a jobbik. A korona és márka háborúja már két pénzügyminisztert vezetett ki és ennek a harcnak az vethet csak véget, ha a lengyel kormány bevonnja a márkákat és koronákat és végre megkezdi a lengyelforint kibocsájtását.

A világháborút megelőző régi jóidőkben azért sirt mindig Magyarországnak és a szétesett kettős monarchia, mert nem volt elég pénze. Ma az a baj és minden gazdasági válságnak az az eredeti oka, hogy sok a pénz. Ha kevesebb, ha sokkal kevesebb lenne, sokkal jobban állna Magyarország.

A papírpénz-bőség nem vonatkozik azonban csak Középeurópa. Mindegyik országban, kivétel nélkül, erősen érezhető a háborús idők papiros gazdálkodása és amikor arról beszélünk, hogy vissza kell térnünk a háború előtti normális viszonyokhoz, akkor elsősorban arra gondoljunk, hogy a háború előtti időkben minden ember készséggel adott papírpénzért — aranyat cserébe.

A KÖNYVMOLY

John Hart könyvmoly volt. Buja a könyveket éjjel-nappal és annyira megszerette a könyveket, hogy könyvesboltot nyitott. Különösen a vallásos könyveket szerette és ezekből tartotta a legnagyobb raktárt. John Hart lekessen beszélt a könyveiről és egész kis tanulmányokkal kedveskedett törzsvévinek. John Hart évekig szépen megölt könyvesboltjából, de mikor utoljára láttam, a 70 éves könyvmoly panaszkodott: "Jó könyv már senkinek se kell és néha hetekig tart, míg egy-egy vallásos könyvön tudok. Megvényttem és vénségemre nem tudom majd megkezelni a betevő falatot." Vigasztaltam a 70 éves öreg urat, de úgy látszik nem sikerült. Utolsó látogatásom után két napra melibe lötte magát.

Bizony igaza volt John Hartnak, mikor azt mondta, hogy tisztességes könyveknek nincs keletük. A közönség a szenzációkat keresi és a ponyva jobban érdekli, mint a jó könyv. A mély tartalom, tanulságos, tudományos könyvek éveik hevernek a könyvpolcon, de a szenzációs regény érzével fogja. A közönség tulajdonképpen a könyvekből nem akar tanulni, hanem az olvasmánnyal ideget igzgatja. A ponyvama-gazik százszéttel fognak hevenkint, ellenben a tudományos, társadalmi folyóiratoknál alig akad vevőjük. A szenzációs regények, novellák szerzői örülnek, ha megkeresik a betevő falatot.

A könyv a legjobb járs és mindenkinél műveltségét, szellemi képességét könnyű megítélni a könyvekből, melyeket olvas. Aki csak szenzációs regényeket, novellákat fal, az felületes, a dolgok mélyére nem hatol, komolyan nem gondolkozik és komoly munkára nem is való.

Szegény öreg Hart, de sokszor emlegette, hogy három négy év-tizeddel ezelőtt, milyen nagy keletje volt a komoly, a vallásos könyveknek. "Bezzeg más volt akkor az élet, hajdoggatja. Szép családi életet éltek az emberek és nem voltak léhák, mint ma, nem hájbaszták a mulatságot, de gondolták komoly dolgokra is. A reggelinél nem arról tárgyaltak, hogy este melyik színházba megy a család és a család női tagjai nem cionmázták magukat két-háromszor naponta. Esténként együtt maradt a család és felváltva olvastak fel a családtagok. Klasszikus könyvekből olvastak fel".

Ma minden másképen van. Kevés családban olvasnak fel vacsora után és ha a családtagok már olvasnak, bizonyára nem klasszikus könyveket olvasnak, hanem rémregényeket. És a rémregényekkel nemcsak az izlésüket rontják, hanem egészséget is, mert az ilyen olvasmány idegessé teszi az olvasót.

Valamikor régen nem is tekintették művel embernek azt, aki a klasszikus írók műveit el nem olvasta. Ma a műveltség alapfeltétele nem a klasszikusok, hanem a szenzációs és szenzációs könyvek ösmere. Azt megbeszárják bárkinél, ha Shakespeárt drámiát nem nézi meg, de lesajnálják, ha a divatos operettek és könnyű boházokat nem látta. Kár, hogy az olyan könyvmolyok, mint John Hart kipusztultak és még nagyobb kár, hogy oly nyomorultan pusztultak el. Mégis csak szép az a tudat, hogy vannak idealisták is ezen a földön, bár John Hart esete is bizonyítja, hogy idealizmusból megélni nem lehet. Ha Hart az árval uszott volna és ponyvát adott volna el, bizonyára megnagyobbítja üzletét és gazdag emberré válik. De ő idealista volt. Azt hitte, hogy a maga formájára formálhatja az embereket. Tévedett az emberek nem formálódnak az egyénekhez, hanem az egyéneknek kell a tömeghez formálódniuk, ha boldogulni akarnak. Egyzóval uszni kell az árval. John Hart az ár ellen uszott egy darabig, aztán feladta a hiru küzdelmet. Egy revolvergolyóval véget vetett életének. Egy revolver golyóval fizette meg idealizmusát. A legtöbb ember olvassa öngyilkosságának híret, közönyösen váltat von és nem is jut eszébe, hogy ebben a társadalomban minden semmi keresete annak, aki hisz a szépben, a jobban, az igazban. — thuri.

A Habsburg-monarchia drámája

Windschgraets Lajos herceg emlékiratai.

A régi monarchia utolsó éveinek legsűrűbben emlegetett, legirigyeltebb és leggyűlöltebb politikai alakja volt a fiatal Windschgraets Lajos herceg, akit a forradalmi sajtó beállításában a magyar közvélemény IV. Károly kamarillája mozgató szellemének tartott. Mint politikusnak és katonának egyaránt alkalma volt mély bepillantást vetni az ügyek intézésének műhelyébe. Közvetlen élmények alapján ismerte a monarchia rothadásának formáit: a hadseregvezető tábornokok, a vak és agyálgyúlt diplomatákat, a csontja velejéig romlott közigazgatást, a személyes motivumok által megmérgezt magyar közleletet, a háborús gazdasági rendszert szörnyű pókhálóját, amelynek zövédeként kövére bizott az idegen pók, amely a fajtát jellemző fortlyóssággal és szívóssággal forta az aranyzálatokat a kiontotott magyar vérből s a szemroncolat magyar idegekből. Emlekiratainak lapjain a megélelték előtti az önéleírású hőséggel harcoló hadsereg, a veszély göcébé állított s lemezslárlásra szánt magyar ezrekkel, amelyek a háboru négy esztendeje alatt nem végeztek egyebet, mint korrigálák a vezérkar és a tábornokok hibáit s a szláv ezrek árulásait. Windschgraets emlékiratainak van lapja, amely szines és festői jellembrázolásaival s adatainak nem éppen pedáns megbízhatóságával: egyenesen Saint-Simonra emlékeztet: a tárgy és témák rokonsága, a Habsburg-uralom szervi fogatkozásai s a minden pillanathban lelshen álló forradalom és destrukció, a könyvben felvonultató két szereplő és típusok pazar gazdagsága valóban eszünkbe juttatja a nagy francia memoire-író, a régenségi korszak hatalmas ábrázolóját, akinek feltárásság gnyja és epés kritikája gyarkorta kiütőkék Windschgraets egy-egy mondatára, egy-egy finom vagy brutális megjegyzésén. Az elszegénység s a szenvedés sötét óceánjában ott oromlik, miként Saint-Simonnál az orléans herceg, a habsburgi udvar hatalmának fényben uszó szigete, az uralkodó, aki a politika elefant csont tornyában trónolva, látványt a háboru zajló vizeiből biztos rúbé terelje. Maga Windschgraets nem általa azonban bevallani, hogy az ő tapasztalatlansága s főképpen az a körülmény, fól az embereket nem ismerte fól kellő értékük és jellemük szerint, sokban hozzájárult ahhoz, hogy a kibontakozást és a céltudatos program mal még menthető ügyet hájtörés érje. Ő maga eléggé szánja-bánja, hogy annak idején eszenbenhagyta Andrásy Gyulát, aki — mint Windschgraets emlékirataiból kitűnik — már 1916-ban teljesen megérettnek tartotta a helyzetet akár az egyezményes, akár az áldozatos békére, amelynek utjában akkor nem is annyira az ántantant-hatalmak állottak, hanem a tehetetlenség marasmúsában vergődő Burián s háta mögött a

nagy munkapárti árnyék, a hatalmas Tisza István, akinek mérv és hajlithatatlan csökönysége az utolsó pillanattal ugyszólván törvényt parancsolt a monarchia mindkét állományára. A bíralt helyett azonban adjuk át a szót magának a memoar-író hercegnek, aki legáltalább utólag nagyon világsan vélte látni a viszonyokat, azonban vagy energiája, vagy hatalma nem volt ahhoz, hogy megállapítsaiból és fölisméréséből a végső konkvenciákat levonja. Mikor IV. Károly első ízben fogadta Windschgraetzert, mint közlelmzési minisztert, az uralkodó egy csésze kávéval és trabukóval kínálta meg. "Hogy lenyeltém egy kortyot, — meséli a herceg, — megkérdetem a királyt: "Felség, ezt a kávév issza naponta?" — Természetes, de miért kérdi?" — Csak éppen tudni akartam, — válaszoltam. — Nagyon jól tudtam, hány métermázsza valódi bábkává szállítanak az udvarnak s amit ívtam, a legrosszabb cikiórafelöntés volt. Kétségtelen, hogy valami udvari hivatal magánlak tartotta meg, vagy pedig nagy nyereséggel valami láncokereskedőnek adta tovább a valódi kávév. Ez öfélénye asztalán az alsórendű pótlék".

Egy más eset: Az ismeretes Párma-levél miatt Czerninek távonia kellett állásából. Az volt a kérdés, ki legyen az utód? Windschgraets és a magyar kormány minden erélyt megfeszítette, hogy Andrásy a Ballplatzra jusson. Az utolsó pillanattal csakugyan az volt a helyzet, hogy öfélénye Andrásy Gyulát bizza meg a külügyminiszterium vezetésével. "Öfelségé főkamaraása, — ugvmond a herceg, — szivesen mesél el egy kis jelenetet, ami akkor a budai palota egyik szalonjában játszódott le. Károly király, Tisza és Burián a terem közepén beszélgettek. Az ajtónél egy laknyed és a szenvedés sötét óceánjában ott oromlik, miként Saint-Simonnál az orléans herceg, a habsburgi udvar hatalmának fényben uszó szigete, az uralkodó, aki a politika elefant csont tornyában trónolva, látványt a háboru zajló vizeiből biztos rúbé terelje. Maga Windschgraets nem általa azonban bevallani, hogy az ő tapasztalatlansága s főképpen az a körülmény, fól az embereket nem ismerte fól kellő értékük és jellemük szerint, sokban hozzájárult ahhoz, hogy a kibontakozást és a céltudatos program mal még menthető ügyet hájtörés érje. Ő maga eléggé szánja-bánja, hogy annak idején eszenbenhagyta Andrásy Gyulát, aki — mint Windschgraets emlékirataiból kitűnik — már 1916-ban teljesen megérettnek tartotta a helyzetet akár az egyezményes, akár az áldozatos békére, amelynek utjában akkor nem is annyira az ántantant-hatalmak állottak, hanem a tehetetlenség marasmúsában vergődő Burián s háta mögött a

— Tisza semmi esetre sem. —
— Suttogja Lobjkovitz. — Ő nem akar kikoposolni a magyar politikából. Csak ez a lakáj marad, — vagy esetleg Burián. Lám, a lakáj, egész intelligens árcsa van.

— Kettőt egy ellen, hogy a lakáj lesz, — mondja gyorsan Berchtold, mert a király már hozzájuk lép.

— Báró Buriánt neveztem ki külügyminiszteremmé.

1918. tavaszán az éhség fojtogatta a császárvárost. Windschgraets igyekezni minden felesleget kipréselni Magyarországból, amely élelmezte az egész hadsereget. Ausztriát, sőt nem ritkán kisegítette a nagy szövetségest is. Bécs a szó szoros értelmében máról-holnapra élt.

— É napokban, — beszélte Windschgraets, — az uralkodó az osztrák alpesi tartományoknak minden rétegből alakult küldöttsége fogadott. A küldöttség élelmezési nehézségekről panaszkodott. A király hivatótt és kért, hogy tájékoztassam az urakat a helyzetről, arra is meg kért, segítsek rajtuk.

— Nem tudok, — feleltem. — Olasz offenzívánk előestéjén állunk, ami tartálék-készletünk van, az a hadsereg, további segítséget Magyarország ezidőszereint Ausztriának nem adhat.

Az urak siránkoztak, hogy az alpesi lakosság éhenhal. Telefonáltam Budapestre miniszteriumhoz, nines-e talán mégis valami nélkülözhető tartálék. Nem volt. Ekkor jelentették nekem néhány vagon répát. Az alpesi urak azonban visszautasították ezt az adományt, akkor nagygyehesen másfél vagon szálamit hajtottam föl s ehhez még néhány vagon korai burgonyát, más nem volt semmi. Bécs éhenpusztult, — ondja a király.

— Felség, — feleltem, — nem tudok segíteni. A Piave-offenzíva az én listemmel áll és bukik: semmink ezeken kívül nines, de betűszerint nines.

Ekkor a véletlen jött segítségül. Romániából tengerékezelepek voltak utban Németországba: az uszályok csöndesen usztak föl a Dunán. Landwehr tábornok, a közös élelmezési tanács elnöke tudta, hogy az uszályok Bécs közelébe értek. Gyors elhatározással Bécsnek irányította a hajókat. Itt mindent kiraktak, a tengerit kiosztották a malmoknak és felölölték. Németországnak pedig nyitlan bevallották, hogy az éhség-lázadás elhárítására nem volt más mód, mint az éppen kéznél lévő élelmiszereket lefogalása.

A nyár vége felé Burián állása, mint már annyiszor, ismét ingadozott. A király elhatározta, hogy tetterős, elhatározott diplomatát nevez ki, aki nem feltesztet az ántantánál s a kire rá lehet bízni a béke előkészítésének müvét. Andrásy nem jöhett, mert a magyar többségi párt talán jobban gyűlölte az ellenségnél is. Ekkor valakinek eszébe jutott, hogy volt athéni követünk, Szilassy Gyula, aki történetesen Konstantinápolyban tartózkodott, állítsák a külügyminiszterium elére. A király beleegyezésével Windschgraets külön futart küld Konstantinápolyba, hogy Szilassy haladéktalanul jöjjön Reichanauba, Szilassy éjjel-nappali utazás után megérkezik. Közben azonban más befolyások érvényesülnek: Burián marad. Szilassy Bécsben van immár második hete óta s már tudni sem akar ná róla. Mikor végre kétheti várakozás után az uralkodó elé kerül, nemcsak hogy a ki-nevezés nem történt meg, ellenkezőleg: Burián, hogy állását megszilárdítsa, egy lagymatag békejegyekkel eleje vág minden kombinációkát s Szilassy megbukott, mielőtt miniszterré lett volna.

A bécsi slendriánra azonban a legjellemzőbb eset a következő: Mielőtt Burián, mint Németország csatlós, fegyverszüneti ajánlatát elküldte volna, Svájcban fölmerült a lehetőség, hogy angol köröket meg lehet nyerni az Andrásyval való összeköttetésnek békediskuszióik azonnali felvetelére. Ezt az ajánlatot — ugvmond az emlékiratíró — a külügyminiszter hivatalos helyről kapta — a berni követésztől. Burián azonban elintéztőlül hevertelt írásztalán. Andrásy magán uton értesült a neki szánt misztérión, egy Svájcban élő régi barátja közölte vele. Azonnal Bécsbe utazott, kérdőre vonta Buriánt.

— Igen, felelte Burián, igaz, van itt egy ajánlat, de nem tulajdonítottam neki fontosságot. Csak most, a kényszer hatása alatt, tett jelentést a királynak, aki nyomban Svájcha küldte Andrásy, de már csaknem késon.

A szövetségeseink között duló csendelőtről beszél a Windschgraets egy jellemző esetet. A német főhadiszálláson fontos politikai és élelmezési kérdések megvitatására került a sor 1918. nyarán. Windschgraets szintén Spaaba utazott: kiderült azonban, hogy a magyar miniszter az császár nem óhajtja fogadni. Felforrótt bennem a vér, — mondja Windschgraets — mikor erről értesültem. Nyomban közöltem illeté-

Magyarországon nagyobb már a korona vásárlóereje. Külföldön tehát magasabb a korona árfolyama és az árfolyam napról napra emelkedik.

AZ AREMELKEDES DACARA MI

**Legolcsóbban
Legmegbízhatóbban
Leggyorsabban**

küldjük a pénzt MAGYARORSZAG BARMELY RÉSZÉBE és odaát csakis lebélyegzett koronákban vagy postatakarékpénztári pénzben fizetünk. A postatakarékpénztári pénz ma teljesen egyenértékű a lebélyegzett koronákkal. Mi annyi koronát fizetünk ki odaát, mint amennyit Ön nálunk felad, vagyis a címzett levonás nélkül kapja meg a teljes összeget. Ha nálunk 100 koronát ad fel, mi odaát 100 teljes értékű koronát fizetünk ki.

Aki koronát akar vásárolni, használja ki a mostani kedvező alkalmat. A korona árfolyama még alacsony. Később a legnagyobb valószínűség szerint sokkal többet fizet a koronáért. Négy hét alatt a korona árfolyama körülbelül 50 százalékkal emelkedett.

Társas utazás Magyarországra

egyik főtisztviselőnk személyes felügyelete alatt

KÉNVELMES, KÉT KÉMÉNYES, 12 NAPOS GYORSHAJÓN TRIESTIG. — FŐTISZVISÉLŐNK AMERIKAI ÁLLAMPOLGÁR, BESZÉL ANGOLUL, MAGYARUL, NEMETUL ÉS TÖTUL ÉS mint hogy a fegyverszünet óta már megjárt Európa-t, tudja, miként kell az utasok érdekeit megvédni.

Főtisztviselőnk nemcsak a hajón ügyel utasaink kelő ellátására, de megvodi érdekeiket a vámvisszatolatnál, megakadályozza utasaink kifosztását, zserolását, megváltja részükre a vasúti jegyet, elkiseri őket Budapestig illetve Kassáig, egy szóval mindent elkövet, hogy a társas-utazás résztevői a tengeren és szárazföldön kellemtelenségeknak ne legyenek kitéve.

Ha a társas-utazásban részt akar venni, küldjön \$20.00 előleget a hajójegyre, melynek ára \$85.35. Hadidó \$5.— külön.

Akinek utelve van, küldje be hozzánk, hogy a szükséges konzuli láttamozásokat elintézhessük. Lejárt utleveleik érvényességét meghosszabbítjuk.

A hajó 1920. évi május hó 11-ikén indul.

Vidékü utasokat idejében értesítjük, mikor érkezzenek New Yorkba. A vasútállománál megvárjuk őket, olcsó és kényelmes ellátásokról, valamint podgyászuokról gondoskodunk.

Bővebb felvilágosítást szivesen ad

NÉMETH ÁLLAMI BANK
 NÉMETH JANOS, elnök

FŐÜZLET: FIOKÜZLET:
 10 East 22nd Street, 1597 Second Avenue
 A Bankpalotában, corner 83rd Street
 NEW YORK CITY

kes helyen, hogy fogadtatásán visszautasított Magyarországot és a közös uralkodó megsértésének tekintjük. Ha Spaaban nem akarnak velünk tárgyalni, holnap ezt tudtára hozom a magyar kormány is, az uralkodó is, le fogják vonni ebből a következményeket. Wedel megértett, habozás nélkül táviraleholnap ezt tudtára hozom a

(Folyt. az 5. oldalon.)

4 százalékos fizetek

nálam elhelyezett takarékpénzek után. Felmondási időt nem követelék. Pénzt bármikor azonnal kivetheti. A bankkönyv a legjobb könyv. A megtakarított dollár a legjobb barát.

KISS EMIL
 Bankár
 133 Second Avenue, New York.

Partola Az orosz cukorka alakban

fertőtlenítő, vértisztító és hashajtó-cukorka használatával egyidejűleg

a PARTOGLORY
 IDEGERŐSÍTŐ, VÉRISZTÍTŐ ÉS IZOMFEJLESZTŐ, UGYSZINTEN a PARTOHERB-VESETEA

természetes gyógyfüvek és gyökerek nagyszerű keveréke. — a kipróbált és kitiún bevált különlegességek, kiválóan alkalmasak az ember szervezetének rendben tartására és védelmére.

Ide jegyezzük az árakat:

Egy doboz Partola ára.....	Egy dollár.
Hat doboz Partola ára csak.....	Öt dollár.
Egy üveg Partoglory ára.....	Egy dollár 25 cent.
Öt üveg Partoglory ára csak.....	Öt dollár.
Egy doboz Partoherb ára.....	Egy dollár.
Hat doboz Partoherb ára csak.....	Öt dollár.

Vegye igénybe azonnal a hármas segítséget és küldje be rendelését erre a címre: PARTOS PATIKÁ, 160 Second Avenue, New York, N. Y.

Felség, — feleltem, — nem tudok segíteni. A Piave-offenzíva az én listemmel áll és bukik: semmink ezeken kívül nines, de betűszerint nines.

UJABB KÜZDELEM INDUL MEG AZ UZZSORA ELLEN

Capper, a kansasi republikánus szenátor kijelentette, hogy az ő véleménye szerint az uzzsorasok tombolnak.

Az országot ezektől a veszedelmes elemektől meg kell tisztítani.

WASHINGTON, április 26. — Capper, a kansasi republikánus szenátor tegnap nagy beszédet tartott a szenátusban, ahol kijelentette, hogy az Egyesült Államok a rablók martaléka lett.

Kijelentette a szenátor, hogy az uzzsorasoknak a profitirozóknak a tulkapasai már túrheteretlenek, hogy ezeknek az embereknek az egész ország ki van szolgáltatva s hogy az ország ezekkel az emberekkel szemben nem tehet semmit, mert hiszen a törvényhozók se tesznek semmit.

Kijelentette a szenátor, hogy ha a törvényhozók képtelennek érzik magukat arra, hogy az ország vért szípolozó uzzsorasok ellen eljárjanak, adják át a helyüket olyan embereknek, akik képesek eljárni a gazemberek ellen és el is akarnak járni ellenük. Mert — mondta Capper — ő tudja, hogy ilyen ember nagyon sok van az Egyesült Államokban.

Rebizonyította azután a kansasi szenátor, hogy a profitirozók milyen ügyesen mesterkednek annak okáért, hogy a működésük mindig a törvény határán történjék. Ha így dolgoznak, akkor sose lehetne őket megcsipni. Azonban tagadhatatlan tény, hogy az amerikai korporációk profítja a háború alatt harmincegy billió dollárról felhalmozott cékely nyolcvanöt billiót. A szenátor hosszu listával igazolta, hogy az egyes amerikai korporációknak a profítja néhely helyen meghaladja a kétszáz percents.

A legnagyobb gaszgok a szemünk láttára történnek, kiáltotta ezek után Capper szenátor. Itt van a legujabb eset, a cukor esete. A cukor ára lehetetlenül meg fel, vagy egyáltalán nem kapható. Kétségtelen tény, hogy a cukrot "korporozták" közvetlenül az igazságügyminiszter orra előtt. Elérkezett a befőzés ideje. Az idén is, mint eddig minden esztendőben, a cukor hiénák rávetik magukat az alkalomra, mikor tudják, hogy sok cukorra van szükség, akkor verik fel a cukor árákat. A cukor hiénák minden esztendőben a szó szoros értelmében kirabolják az amerikai háziasszonyokat.

Végül a szenátor bejelentette a szenátus elé azoknak a korporációknak a neveit, amelyek az eljárás egyszerűen skandalumot idéz elő.

A beszédnek igen nagy hatása volt és valószínűleg látszik, hogy nem fog eredménytelenül elhangzani.

CSEH-OROSZ BÉKEHÍR.
LONDON, ápr. 26. Csieserin orosz külügyminiszter hivatalos ajánlatot tett Csehszlovákiának, hogy kezdjenek egymás között béketárgyalásokat.

HAJÓJEGYEK
HAZAUTAZÓ MAGYAROK!
Ha az utlevéle megvan, indulhat azonnal. Ha az utlevéle nincs meg, írjon hozzá azonnal és mi azt a legkorábbi időn belül megszereljük be.

HAJÓINDULÁSOK:
LA LORRAINE május 1.
BELVEDERE május 1.
FREN. WILSON május 8.
MANCHURIA május 8.
CANADA május 11.
LA FRANCE május 18.
PHILADELPHIA május 12.
ROYAL GEORGE május 19.
MONGOLIA május 22.
ROCHAMBEAU május 27.

PÉNZKÜLDÉS
Magyarország minden részébe a legolcsóbb napi árfolyam mellett. **BETÉTEK** után 4% kamatot fizetünk.

STANDARD BANK
HUGO LEDERER BANKHAZA
230 N. 4th St. NEW YORK

BORZALMAS TŰZ A BROOKLYNI KIKÖTŐBEN.

Az elmúlt hetekben szörnyű tüzvész pusztított a Brooklyni kikötőben, ahol kigyulladt egy oceánjáró tehergőzös és nyolc bárka. A lángok, több mint egymillió dollár értéket pusztítottak el.

REPUBLICÁNUS ELNÖKJELÖLTEK ESÉLYEI

Már ötven nap sines hátra s elkövetkezik a republikánus párt elnökjelölő konvenciója Chicagóban. Hogy a konvenció kit fog jelölni a pályázók közül, az ma épen olyan bizonytalan, mint a milyen bizonytalan volt hetekkel ezelőtt. És igen valószínű, hogy a konvencióig elkövetkező néhány hét alatt sem fog semmi olyan nagyobb esemény történni, aminek alapján a győztes személyt könnyebben lehetne megjelölni.

A legbiztosabban azt lehet elmondani erről a konvencióról, hogy nyit konvenció lesz, a mely a jelöltek nagyobb részének egyforma esélye van. Nem a konvenciót megelőző kampány fogja előreláthatólag eldönteni, hogy ki legyen a republikánus párt elnökjelöltje, hanem valami olyan fejlemény, olyan esemény, ami magán a konvención játszódik le.

A helyzet jelenleg még mindig az, hogy a legtöbb előre utasított delegátus a konvención Wood tábornoknak lesz. Erte az olyan utasításokat, a mikor a delegátus "első sorban" tartozik Wood mellett állást foglalni. A jelölést azonban nem az ilyen utasítások, hanem a "másod sorban" való állásfoglalás dönti majd el. Annyi szavazata t. i. Woodnak nem lesz, hogy már az első ballottirozásnál többségben legyen.

A delegátusok száma ugyanis 994 s így a győztesnek legalább 493 szavazatot kell kapnia. Maga a Wood párt sem számít azonban komolyan 280 szavazatnál az első ballottirozás alkalmával. Valószínű azonban, hogy a tábornoknak még ennyi első sorban utasított szavazata sem lesz.

Wood után a legtöbb szavazatra Lowden kormányzó számíthat. A második ballottirozásnál pedig neki már több esélye van mint Woodnak.

Az első szavazás alkalmával Johnson szenátor lesz valószínűleg a harmadik helyen, aki-nek a további ballottirozásoknál mindig növekedni fog az esélye s ha győzelemre nem fog tudni is jutni, a maga híveivel esetleg dominálhatja a helyzetet s az ő jelöltjét választhatja majd meg.

REPUBLIKÁNUS ELNÖKJELÖLTEK ESÉLYEI

Már ötven nap sines hátra s elkövetkezik a republikánus párt elnökjelölő konvenciója Chicagóban. Hogy a konvenció kit fog jelölni a pályázók közül, az ma épen olyan bizonytalan, mint a milyen bizonytalan volt hetekkel ezelőtt. És igen valószínű, hogy a konvencióig elkövetkező néhány hét alatt sem fog semmi olyan nagyobb esemény történni, aminek alapján a győztes személyt könnyebben lehetne megjelölni.

A legbiztosabban azt lehet elmondani erről a konvencióról, hogy nyit konvenció lesz, a mely a jelöltek nagyobb részének egyforma esélye van. Nem a konvenciót megelőző kampány fogja előreláthatólag eldönteni, hogy ki legyen a republikánus párt elnökjelöltje, hanem valami olyan fejlemény, olyan esemény, ami magán a konvención játszódik le.

A helyzet jelenleg még mindig az, hogy a legtöbb előre utasított delegátus a konvención Wood tábornoknak lesz. Erte az olyan utasításokat, a mikor a delegátus "első sorban" tartozik Wood mellett állást foglalni. A jelölést azonban nem az ilyen utasítások, hanem a "másod sorban" való állásfoglalás dönti majd el. Annyi szavazata t. i. Woodnak nem lesz, hogy már az első ballottirozásnál többségben legyen.

A delegátusok száma ugyanis 994 s így a győztesnek legalább 493 szavazatot kell kapnia. Maga a Wood párt sem számít azonban komolyan 280 szavazatnál az első ballottirozás alkalmával. Valószínű azonban, hogy a tábornoknak még ennyi első sorban utasított szavazata sem lesz.

Wood után a legtöbb szavazatra Lowden kormányzó számíthat. A második ballottirozásnál pedig neki már több esélye van mint Woodnak.

Az első szavazás alkalmával Johnson szenátor lesz valószínűleg a harmadik helyen, aki-nek a további ballottirozásoknál mindig növekedni fog az esélye s ha győzelemre nem fog tudni is jutni, a maga híveivel esetleg dominálhatja a helyzetet s az ő jelöltjét választhatja majd meg.

ELLIS ISLANDI HIREK.

A kanadai kereskedő és a North Dakota állami farmer esete.
NEW YORK, április 2. — Sajnálattal tapasztalhatjuk Ruckenstein Ábrahám, guajdag montreali kereskedő, aki a Kaiserin Augusta Viktoria hajójával visszatért az Egyesült Államokba, hogy a törvények egyaránt védik és egyaránt sújtják a szegényt és a gazdagot. Ruckenstein ugyanis elmulasztotta utalevelét látmoztatni abban az európai városban, ahonnan utnak indult, és így a hajót ellenőrző bevándorlási tisztviselők visszatartották és átszállították Ellis Islandra. Hiábavaló volt minden tiltakozása és érvelése, hogy ő kanadai polgár. Az ellis islandi bevándorlási hatóság felterjesztette az ügyre vonatkozó iratokat a felsőbb bevándorlási hatósághoz és Ruckenstein csak akkor léphet partra, ha a külügy minisztérium (Department of State) utlevelét érvényesnek nyilvánítja.

Ennél az esetről sokkal komolyabb és szomorúabb eset tárgyalást végzett a napokban a bevándorlási hatóság vizsgáló bírósága.

Ugyanezok a Kaiserin Augusta Viktoria hajójával érkezett vissza Amerikába, George Bohner, egy north dakotai öreg farmer, aki a múlt decemberben utazott Európába, hogy a francia határenél elesett Frederick fiának sírját megátogassa. Most midőn visszatért, az ellenőrző bevándorlási tisztviselők, tekintettel arra, hogy korábban, valamint azon körülmények miatt, hogy nem polgár az Egyesült Államokban, tovább vizsgálást végett, átszállították Ellis Islandra.

"Utban vagyok hazafelé, north dakotai birtokomra" — szólott az öreg, amikor a vizsgáló bíróság felszólította, hogy esetét előadja. "Igaz ugyan, hogy Elzászban születtem, de odaadtam fiamat szeretett fiamot adtam hazám védelmére. Átutaztam Franciaországba, hogy megkeressem sírját és meggyőződjek, hogy tiszteséges helyen nyugszik, bajtársai közt. Most, hogy megálltam, hogy hol nyugosza fiam örök álmát, nyugodtabban térek vissza farmomra és türelmesen várom be, míg a halál engem is hívni fog és egyesít a hűbeben elesett gyermekemmel. Nem kívánom, hogy tetemét hazahozzák. Nyugodjék békében, ott az argonnei sírok közt. Ne zavarják meg örök álmát. De apai szívem állandóan azt sugta, hogy köte-

HAJÓJEGYEK
HAZAUTAZÓ MAGYAROK!
Ha az utlevéle megvan, indulhat azonnal. Ha az utlevéle nincs meg, írjon hozzá azonnal és mi azt a legkorábbi időn belül megszereljük be.

FONTOS KÁBEL-TÁVIRAT

Budapesti irodánk kábeltáviratban értesített bennünket, hogy a budapesti bankok az Amerikából érkező pénzküldeményeket teljes összegben fizetik ki a címzeteknek, még pedig vagy törvényesen lebélyegzett kékpénzben, a vagy az ezzel egyenlő értékű postapénzzel. Az amerikai magyarság felvilágosítására tartotta szükségesnek budapesti irodánk ezt megkérleznit.

MIT JELENTEZ A KÁBEL-TÁVIRAT?

Ez a fontos kábeltávirat azt jelenti, hogy mivel Magyarországon immar megtörtént a koronák törvényes lebélyegzése, vége szakadt minden bizonytalanságnak és teljes értékben fizetik ki a címzeteknek a Kiss Emil bankár által az óházába utalt pénzeket.

HA VALAKI 5000 KORONÁT KÜLD a legalacsonyabb napi árfolyam mellett Kiss Emil bankár útján az óházában élő feleségének, úgy nem 2500 lebélyegzett koronát kap a felesége — a mint azt még ma is sokan hitték — **HANEM 5000 KORONA LEBÉLYEG-**

ZETT KÉKPÉNZT vagy ezzel egyenlő értékű 5000 KORONA PÓSTAPÉNZT. Epp így, ha valaki jövőben való használatra 100,000 KORONÁT VÁSÁROL Kiss Emil bankár útján és a pénzt a Pesti Kereskedelmi Banknál vagy más budapesti banknál helyeztetni el a nevére, ha haza megy 100,000 KORONA LEBÉLYEGZETT KÉKPÉNZT vagy ugyanilyen értékű postapénzt fizet ki neki a bank a bankutalvány vagy a bankkönyv ellenében.

A befejezett lebélyegzés és a korona végleges rendezése dacára

OLCSÓBB LETT A KORONA

a pénzküldés pontosan és gyorsan megy végbe és így akár kábel, akár posta útján akar valaki most pénzt küldeni, az óházába szánt dollárokat az óházai pontos címmel vagy az általa választott budapesti bank nevének a megjelölésével erre a címre küldje:

KISS EMIL

BANKÁR
133 SECOND AVE., NEW YORK, N. Y.

ÓHAZAI ÜGYEK

pontos és gyors elintézése.

HAJÓJEGYEK

a legalkalmasabb vonalakra.

A SZABADSÁG CALIFORNIAI KÉPVISELETE.

Az utóbbi hónapokban a magyarság körül igen sokan költöztek Californiába, hogy ott telepedjenek le véglegesen. Különösen Los Angelesbe és annak környékére ment a magyarság nagy számmal, amely város és vidék rohamosan fejlődik egy gazdaságilag, mint iparilag. Hogy a messze nyugatra költözött magyarság a távoli idegenben is megtarthassa azt a szoros összeköttetést a Szabadsággal, amelyben itt képviselést állítunk fel Californiában. Képviselőnkül sikerült megnyernünk Baksey Kornél urat Los Angelesben, aki szerkesztőségünknek érveken át tagja volt. Baksey Kornél urat, mint a Szabadság californiai képviselője szívesen áll nemcsak a los-angelesi, de a californiai és a szomszédos nyugati államok magyarságának is rendelkezésére és teljesen díjazalul ad felvilágosításokat, tanácsokat és utbaigazításokat, ha olvasóink személyesen, vagy leveleiben hozzáfordulnak. Különben felváltva előfizetéseket és hirdetések felvételére és pénzek nyugtázására. Irodai helyisége, illetve címe: 712 Garland Building (Broadway) Los Angeles, California. Kérjük californiai és a szomszédos nyugati államokban lakó olvasóinkat, hogy minden magyar eseményről szíveskedjenek Baksey Kornél urat értesíteni, aki azokról "California és a nyugati" című rovatunkban időről időre beszámol. Californiai irodánkban a Szabadságot egyes számoként is lehet kapni. 90-95 kapti.

A WARRENI GYILKOSSÁG.

A gyilkosság vádjára alatt leartóztatott fiatalember kijelentette, hogy a lány még él, mikor ő elment a házból.

Warren, O. lakosságát titokzatos gyilkosság tartja lázban. Egy tizenhat esztendőes leányt, Olive Thompsonot meggyilkolták, mikor egyedül volt szüleinek a házában. A gyilkosságot a lány tizennyolc esztendőes fiavere fedezte fel. Kiderült, hogy a lányt egy fiatalember üldözte és hogy ez, miáltal a szülők munkában voltak, a lány fiavere pedig iskolában, behatolt a lakásába.

A lány hal balpockja alatt revolvergolyókat talált a koronér. A golyó a mell baloldalán halt a testbe.

A rendőrség a koronér vallomása alapján, nem tartja lehetetlennek, hogy a lány öngyilkosságot követett el. Az apa azonban tiltakozik ez ellen a feltevés ellen, kijelentvén, hogy a lányának semmi oka sem lehetett arra, hogy öngyilkosságot kövessen el.

A letartóztatott fiatalember azt vallja, hogy a gyilkosság előtt való napon ismerkedett meg a lánnyal. Vihar kapta el az utcán, s felszaladt a lány szülei házában a porosára. Ott beszélt Olivall, akitől randevut kért a következő napra.

A fiatalember elismerte, hogy egyedül volt a lánnyal a házban délelőtt tizenegy órától délután negyed négyig. Elismerte, hogy háromszor tett erőlközelten merényletet a lány ellen.

A rendőrség azt jelenti, hogy a szobában, ahol a lány hulláját megtalálták, kétségtelenül küzdelmeknek a nyomai látszanak.

Nitti olasz miniszterelnök Oroszországról.

A fiatalember kijelentette a vallomásában, hogy a lány élt, mikor ő elment a házat.

Mikor a rendőrség megérkezett a gyilkosság színhelyére, a leány feje egy vízzel telt dézsában lógott.

A szerencsétlen leányt holnap temetik el.

Palesztina a legfelsőbb tanács ítélete szerint ezután a zsidók nemzeti otthona lesz. Ez az új zsidó ország azonban semmi befolyással sem lesz semmi országban lakó zsidóknak vagy a Palesztinában lakó araboknak nemzetiállapotára. Palesztina felett Nagybritánia kapott mandátumot, ugyancsak Mesopotámia felett is.

A Syria feletti mandátum Franciországnak jutott.

A jugoszláv-olasz kérdés megoldását megint elhalasztották. Ezuttal Jugoszlávia kérelmére. Egy fiemei távirat szerint D'Annunzio rajtaütött Abbázián és onnan több lovat, szakmányolt: Erre az olasz csapatok ottani parancsnoka szigorú blokádot rendelt el ismét Fiume ellen, úgy szárföldön, mint a tengeren.

Azonnali választ kap levelére.

Akár irt már más banknak, akár nem, az nem tesz semmit sem.

Írja meg nekünk, hogy haza akarna utazni, vagy valakit ki szeretne az ó-házából hozatni

Meg fogja látni, hogy milyen egy igazán tisztes és pontos kiszolgálás.

Ez a címünk:

MAGYAR AMERIKAI BANKHÁZ DE VITA

2105 First Avenue Dept. H. 2. NEW YORK, N. Y. Állami ellenőrzés alatt

A békeszerződés végrehajtása és Németország

országának eredetileg az lenne a fővárosa, most azonban a török nacionalista vezér Mustafa Kemal pasa tartja ott a főhadiszállását, s ahhoz a szövetségesek egyikének sines kedve, hogy a pasa kidobására vállalkozzon. Jól jönne ennél fogva a Wilson hozzájárulása. Ha Wilson

már a korona
át magasabb a
folyam napról-
ik.
ACARA MI
többan
an
ZAG BARMELY
egzett koronákban
ben fizetünk. A
Ejesen egyenérté-
amnyi koronát fi-
Ön nálunk felad,
apja meg a teljes
ad fel, mi odaát
k ki.
sználja ki a mos-
a árfolyama még
lössínuség szerint
Négy hét alatt a
százalékkal emel-
országba
gyelete alatt.
12 NAPOS
TÖRTÉNETI
AR. BESZÉL
DL. 4. TÖTUL
már megírta
sok érdekelt
Egyel utasink
t a vímviz-
kifosztást,
süti jegyet, el-
ig, egy szóval
résztvevői a
enségeknél ne
venni, küldjön
k ára \$85.35.
szánk, hogy a
elintézhessük
zabbabbítjuk.
ájus hó
ik, mikor ér-
ásnál megvár-
ról, valamint
BANK
lnök
KÖZLET:
Second Avenue
er 83rd Street
Az
oros
ukorka
lakban
idejüleg
SZINTEN
és kitűnően bevált
tartására és vé-
25 cent.
címre. PARTOS

CLEVELANDI HIREK

A VASÁRNAPI SZINELŐADÁSOK.

Az Amerikai Magyar Szintársulat mindkét előadása szép számú közönséget vonzott.

A Prospect színházban két előadást tartott vasárnap az Amerikai Magyar Szintársulat. Délután Rovetta szomorú játéka, a Beestelenek, este pedig Kálmán Imre operettje, a Sári került színpadra. Az igazgatóság szokás ellenére hagyta a daljátékokat estére. Az volt a célja, hogy az esti előadást nagyobb háza nézze végig, mint a mielőtt átlag szokta. A délutáni mindig vonz ugyan szép számú közönséget, de az esti már kevésbé. Azt hitte az igazgatóság, hogy daljátékok azok közül is sokan feláldozták estéjük, akiknek hétfőn kora reggel munkába kell menniük. A próba sikerrel járt, a rendezés délutáni közönség összegyűlt a Beestelenek előadására, este meg sokkal nagyobb számú közönség várta a függöny felgördülését.

A Beestelenek nagy sikert aratott. Elismeréssel kell adoznunk a hallgatóságoknak, amelyek a szomorújátékok szokatlannál fegyelmezett hallgatói voltak. Nem akadtak ezuttal olyanok, akik kaecagnak a legmegrőbb jeleneteken. A közönség együtt érzett a tragédia szereplőivel s mindvégig igazi gyönyörűséggel találta a művészi előadásban.

Morelli Carlonak szerepét Darvas Károly töltötte be. Nagyszerű alkalmat volt bemutatkozni mint drámai színész. A nőszerepét kitűnően megjátssza. A közönség zúgó tapsával azt jelezte, hogy Darvas mindig örömmel látja ilyen szerepeket. Tordai Erzi alakította Mollit, Elzát. A legbecsületesebb férjhez a beestelenekbe rántó szép asszony szerepében egyik legnagyobb sikerét aratta Tordai Erzi. Ő is elragadta a közönséget, amely halálán hívta lámpák elé Darvasal együtt minden felvonás után.

A többi szerepekben Thury Ilona, Lévy Margit, Horváth Lajos, Zsády Aladár és Szalay Gyula játszottak igen jól.

Elja, hogy megszüntesse a kéreken mozgó örményeket, a rendőrség, mely ismeri a taxicab vezetőket, s fogásait, tudja legjobban megítélni, mikor használatnak kocsijaik erkölstelenségre. Bizák reám, ugymond, hogy ki kapjon engedélyt, s ki nem, s 30 nap alatt kitisztatom a város taxicabjeit.

A távolság jelző, a taxi vállalatok által adandó biztosíték, a díjazás tárgyában külön albizottság fog tanácskozni, s egy héten belül terjeszti meg állapodásait a teljes bizottság elé, hogy a szóbanforgó szabályrendeletet a teljes bizottság javaslatával már május harmadikán bemutathassák a városi tanácsülésen végleges döntést véve.

A Sári előadásában sokkal nagyobb gyönyörűséggel vette volna a közönség, ha a diszletek nem hiányoztak volna s ha színesbűbék lettek volna a darab legkedvesebb jelenetei, azok, amelyek az öreg Récz házának udvarán játszódnak le. Szerencsére a társulatnak hogy Várady Juliskája van Sári szerepére. Ugy játszott tegnap este ez a bájos szubrett, hogy alig győzték diésni a közönség sorában. Állandóan volt a kacagás, amíg a színpadon volt. Enekszámait pompásan sikerültek, hát még a táncai. A esküvőre, amelyet Zsády-nival, Gaston gróf kitűnő alakításával táncolt, érdekessége volt az előadásnak. Ott volt a színházban Thurston Hall, a Prospectben a héten színrekerülő "Broken Wring" című darabnak főszereplője is a színésztársával együtt s valóságos vezetője a tapost, amely ennek a táncnak a megismétlést követelte. Zsády, aki mestere a táncnak, hogy úgy mondjuk, saját maga komponálta a táncot erre a bájos muzsikára.

Az öreg cigányprimást Horváth Lajos játszotta a töle meg szokott sikerrel. Laci szerepében Hegedűs Lajos aratott sok tapsot. Tordai Erzi Juliska szerepében volt igen bájos. "Száll, száll tova száll a nyár", dalt, amelyet Hegedűssel énekelt, meg kellett ísmételni.

Darvas Károly Cadeauja új és érdekes volt. Sokat kacagott neki a közönség. Irinoay grófnő szerepében Thury Ilona aszszonyt tapsolta szerettel a közönség. Heribart király Paikya Béla volt, aki ezuttal is jól megálta helyét. Szalay Gyula az öreg cigány, Fekete Péter szerepében mozdította elő az előadás általános sikerét.

Örömmel vette tudomásul a közönség, hogy május 9-én, vasárnap délután új darab, a Muszikus Leányan operett kerül színpadra ugyancsak a Prospect színházban.

(My.)

ELFOGTAK A HARCOS IR NÖKET.

Robert Emmet Doyle rendőrkapitány elfogja Mrs. Walsh-t és Miss Barriet, akik napokon keresztül "picketteltek" a washingtoni angol nagykövetség előtt.

ELVESZTI ÉRTÉKÉT A LE NEM BÉLYEGZETT BANKJEGY.

A kormány hivatalos rendelete lebélyegzésről. — A kölcsönkötvényeket késpénz gyanánt fogadják el később az állam. — Korányi miniszter nyilatkozata a lebélyegzésről.

A felülbélyegzési rendelet.

A kormány régóta várt rendelete megjelent a hivatalos lapban: március 8-ától kezdve felül kell bélyegzetni az Osztrák-Magyar Bank összes pénzjegyéit, kivéve az 1 és 2 koronásokat. Egyelőre nem kell még felülbélyegzetni a postatakarékpénztár 5, 10 és 20 koronás pénzjegyeit sem. Az összes egyéb pénzjegyeket azonban felülbélyegyzés és a felülbélyegzéssel egyidejűleg az állam visszaváltja a felülbélyegzésre bemutatott pénzjegyek felét.

A visszavartott pénzjegyekről mindenki pénztári elismervényt kap, a mely négy százalékkal kamatozik és a mely az állam késpénz gyanánt fogad el a későbbi parcellázásoknál, valamint az egyes vagyonadó későbbi fizetésénél. Ezek az elismervények a tulajdonos nevére szólnak és további intézkedés át nem ruházhatók.

A felülbélyegzés március hó 18-tól 28-ig akként történik, hogy a budapesti bankoknál vagy azok fiókjaiknál, továbbá a postatakarékpénztárnál, a Központi Hitelzövetkezethél, a vidéken ezenkívül még bármely adóhivatalnál bárki bemutathatja bankjegyeit és kérheti a felülbélyegzést, a mi díjmentesen történik. Minden bankfiók és egyéb gyűjtőhely bejáróján feltűnő helyen köteles megjelölni, hogy a bankjegyek felülbélyegzését végzi. A pénzjegyeket nyomtatvány kíséretében kell bemutatni, a melyeknek egyik részét a benyújtó fél, másik felét a gyűjtőhely állítja ki. Valamely állam részéről már felülbélyegzett bankjegyet nem szabad felülbélyegzésre elfogadni. Mindenki ügyeljen arra, hogy a banktól kapott elismervény nevére legyen kiállítva s azon lakcíme is pontosan fel legyen tüntetve, mert az elismervény későbbi értékesítése csak a személyazonosság bizonyítása mellett történhetik.

A gyűjtőhelyek a lebélyegzés tartama alatt pénztárikaikat s rendes hivatalos órákon kívül is, ha kell még ünnepnapokon is kötelesek nyitva tartani. A bankok a felülbélyegzésért az államtól fél százalékot jutalékot kapnak. A felülbélyegzésre összegyűlt bankjegyeket a nagybankok közvetlenül az állami nyomdába küldik, a kisebb bankok pedig a Pénztárszabályozó Központ, illetve az Országos Központi Hitelzövetkezethez, a szerint, hogy melyeknek a kötelekbe tartoznak.

Százhat bizottság a vidéken.

A vidéken a bankjegyek felülbélyegzésének keresztülvitelére százhat bizottság működik, amelyeket a Pénztárszabályozó Központ, tisztviselőiből állítottak össze. Az volt a mezzáallapodás,

mi pedig a kényszerkölcsönt illeti, ez nem "kényszerkölcsön", mert hiszen a visszatartott pénz összege a tulajdonosra nézve nem veszték el, sőt ellenkezőleg, az eddig kamatozatlan tőke is kamatozik 4%-kal, az állam teljes garanciája mellett.

A miniszter nyilatkozata így hangzik:

— A népkormány és a bolsevizmus alatt az állam tudvalevőleg az Osztrák-Magyar Banktól vett kölcsönökből élt. Ez volt a legrosszabb gazdálkodás, amiből járult még az is, hogy körülbelül hetven-nyolcvan millióra tehető az a károsodás, amit a bolsevizmus és a román megszállás az országunk okozott. Ily körülmények között egy magas vagyonadót az országra kivetni, közvetlenül a lárok után és előkészítés nélkül, teljes lehetetlenség volt, ezért szükség volt a pénzügyi szanálás legvégső eszközehez, a kényszerkölcsönhöz nyulni.

— Ez a kényszerkölcsön azonban korántsem az, aminek az avatatlank hiszik. A kényszerkölcsön nem jelenti azt, hogy a visszatartott pénzeszegek a tulajdonosra nézve elveszték, sőt eddig kamatozatlan tőkék fognak kamatozni 4%-kal. A pénzügyi kormány mindent el fog követni s ez kötelessége is, hogy nemcsak a kényszerkölcsön, hanem a hadikölcsönök részvevői is semmi károsodást se szenvedjenek. A kényszerkölcsön tőkefelvétel és kamatait az államnak vállalnia kell és vállalja is.

— A pénz vásárlóerejének emelkedésére — tekintettel az árumennyiség abszolút hiányára — ez az akció egyelőre nem igen lesz hirtelen befolyással. De a bankjegypénz végre stagnálni fog és újabb bankjegymennyiség kibocsátása nem lesz, mégis bizonyos idő múltán emelkednie kell a pénz vásárló erejének is.

— Kétségteljes ellenszenvet fog kelteni az, hogy a postapénzt nem bélyegzik le és nem vetik alá kényszerkölcsönök. Ennek több oka van. Az első az, hogy a normális bankjegybizalmat a bélyegzés alatt is biztosítani tudjuk, a másik, hogy nem szabad a magyar pénzt iránt, amelyről köztudomású volt, hogy nem bélyegzik le, bizalmatlanságot kelteni.

— Kétségtelen, hogy az Osztrák-Magyar Bank bankjegyeit nosztrifikálnunk kell és az államot az a bankjegymennyiség fogja az Osztrák-Magyar Bankkal szemben terhelni, amennyit lebélyegzett, illetve magának elismert. A postapénzt azonban nem így áll a dolog, mert ez egész mennyiségben Magyarország, illetve a magyar államot terhel. Ennek a pénznek, mely alapja a jövő magyar pénznek, kedvezést kellett biztosítani már eleve, hogy bizalommal fogadják a forgalom. A kormány a közönségnek megígérte, hogy a postapénzhez nem nyúl s ezt az ígéretét minden körülmények között állani is fogja.

— Hogy mi fog történni azokkal, akik a lebélyegzésről, illetve kényszerkölcsönről szóló törvénynek magukat alá nem vetik, arra nézve a következőket mondhatom:

— A le nem bélyegzett bankjegymennyiség abszolút semmivé lesz. A békeszerződésekből látható, hogy annak a nemzetközi bizottságnak, amely az Osztrák-Magyar Bank likvidálását végzi, csak az érdekelteket államok prezentálhatják majd a bankjegymennyiséget és magánosok nem. Az a bankjegymennyiség, amely lebélyegzetlen és amelyet az érdekelteket államok egyike sem vállalt, értékét el fogja veszíteni. Ezenkívül igen szigorú büntetések várnak azokra, akik le nem bélyegzett bankjegyeket összevásárolnak és azokkal üzérkednek. E tekintetben a legnagyobb szigorúsággal fogunk eljárni.

— Hogy ez a művelet a valutát javítani fogja-e vagy sem, arra a feleletem az, hogy a valutát papírossal megjavítani nem lehet. A valutajavítás az első eszköz a termelés föllendülésére.

— A valutajavítás második eszköze volna az államháztartás egyensúlyba hozatala. Itt lehet azután az adóreformra gondolni. Erre az első lépéseket a nemzetgyűlés fogja megtenni.

— A harmadik és legfőbb eszköz a valutajavításnak az export. Ez itt főként mezőgazdasági termékek exportjára számíthatunk.

HOGY MIVEL ápolja az arcát minden józanul gondolkozó nő?

A Szent Erzsébet Első Magyar Gyógyszerár világhírű

MARGIT KRÉMJEVEL

Miért? Mert az teljesen ártalmatlan és elmulasztá minczen arcotisztatalságot, Szeplőt, Májfoltot, Pattanást és Kiütést.

A Szent Erzsébet Első Magyar Gyógyszerár jótáll minden egyes tégely Margit Krémért, ha azt egyenesen tőle szerették be.

Ha tehát valódit akar, írjon ezen címre s tégelyét a hozzá való Margit szappannal 1 dollárért küldjük.

SZENT ERZSÉBET
ELSŐ MAGYAR GYÓGYSZERTÁR
9115 BUCKEYE ROAD, CLEVELAND, O.
Az amerikai magyarság patkaja.

A bankjegyeknek lebélyegzése való beszozlaltatását épp oly hazafias kötelességnek kell tekinteni, mint aminő volt annak idején, a hadikölcsönökben résztvevői is semmi károsodást se szenvedjenek. A kényszerkölcsön tőkefelvétel és kamatait az államnak vállalnia kell és vállalja is.

Hajójegyek

EURÓPÁBA BARMELY VONALRA, minden osztályra.

ELSŐRENDU KISZOLGALÁS.

Ha családtagjait, vagy ismerőseit akarja kihozatni, értekezzen velünk.

Minden szükséges okmányról és hajójegyről gondoskodunk.

Elintézzük utlevél és adóügyeit úgy, hogy minden akadály nélkül teljesen és biztosan utazhat.

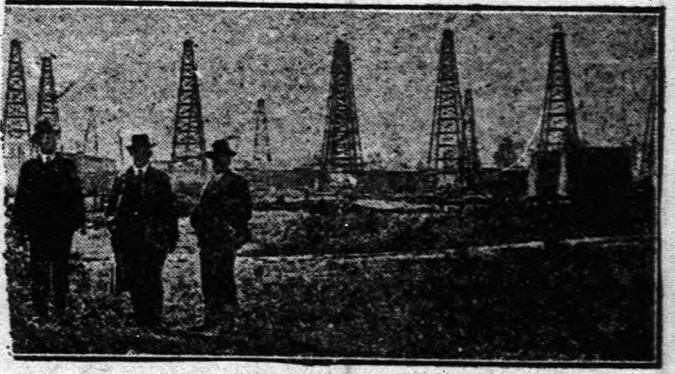
PÉNZT KÜLDÜNK Magyarországra, Németországra, Ausztriába, Romániába, Csehszlovákiába, Jugoszláviába és bármely más országra a legolcsóbban.

Gyors és pontos kiszolgálás.

FRIEDL és FALLER
2052 W. 25th Street, Cleveland, Ohio

Dr. KIRÁLY L. ALBERT

ORVOS ÉS SEBÉSZ
IRODA ÓRAK: Reggel 9.30-11, délután 3-5, este 6.30-7.30.
Vasárnap délieltől 10-11.
2607 Lorain Avenue, Cleveland, O.
A SZABADSÁG IRODAJA FELETT.
Irodai Tel. Central 3762 W.
LAKÁS: 1436 WEST 101-IK UTCA. Ohio State Lorain 653-W.

Sok ezer ember gazdagodott meg azáltal, hogy Oklahomában kevés pénz-olajföldet fektetett.

Minden száz ember közül 95 szegényen halt meg, mert nincs elég bátorsága üzleti befektetést tenni, amikor az esetleg egy vagyonnak az alapját tenné. Vajon Ön is a 95 ember közé tartozik?

Ennek a vállalatnak igazgatói és tisztviselői nem kapnak fizetést. Mindnyájan sok pénzt fektettek be a vállalatba és most keményen dolgoznak, hogy Önt is gazdaggá tegyék.

A részvények ára most \$5.00

Daniel-Evans Oil Company
226 Union Bldg.
1836 EUCLID AVENUE
226 Union Bldg.

A BÉR-AUTÓK RENDBESZÉDESE.

Az engedélyeket a rendőrfőnök ellenőrzése alá helyezték, aki kijelentette, hogy 30 nap alatt elvégzi a tisztogatás munkáját.

Kocsivezető csak 21 éven felüli férfi lehet. — Arckép és ujjlenyomat kell az engedély megszerzéséhez. Szabályozzák a díjakat, s a taxiket távolságjelzővel kell ellátni.

A Cleveland Automobil Club kérelmére Zmunt városi tanácsos által beterveztett új taxicab szabályrendelet javaslatát a városi tanács közlekedési és jogügyi bizottsága együttes ülésében vette tárgyalás alá, s nyilvános ülésében kezdte meg az érdekeltek meghallgatását, s a vitás kérdések eldöntését. A gyűlésen sok érdeklődő volt jelen, mert az új rendelet alapján akarja orvosolni a taxicab-ek ellen felmerült valóban botránys panaszokat, s meg akarja szüntetni, hogy a köz javára engedélyezett taxicab-ek a bűntények mozgó helyettesítőivé váljanak.

Az indoklás elhangzása után, Frank W. Smith rendőrfőnök szögt az ügyhez, s kijelentette, hogy ha a bizottság öt határozata fel az engedély ellenőrzésével, s feljósítja azok megfizetésére, 30 nap alatt tisztítja az összes taxicab-eket bűnös és erkölstelenségekkel szolgáló összeköttetéseikről.

A tanács együttes bizottsága nagy örömmel vette a rendőrfőnök kijelentését, s szívesen rendelte az engedélyek felügyeletét jogkörébe, s a következő javaslatokat emelte határozatává: Kocsivezetőknek csak 21 éven felüli férfi alkalmazható, fényképes igazolvánnyal ellátva, s a rendőrség ujjlenyomatot is készíttet rajtuk. S legálább egy éves clevelandi lakosnak kell lenniük. A rendőrfőnök be fogja idézni az összes taxicab vezetőket, s külön lajstromot fognak össze-

IFJAN A SIRBA.

Korán elhunyt magyar asszony.

Wolner Jánosné szül. Kelemen Anna, aki a Szabolcs megyei Mándokrol szakadt Amerikába, élte 28-ik évében, tíz évi boldog házasság után vasárnap este 7 órakor elhunyt a leggondosabb ápolás dacára. Itt hagyta szerető férjét és kis árvaát, Wolner Margitkát, Elieát és Mártát. Kivülök édesanyja, özvegy Kelemen Mária és bátyja, Kelemen Ferenc a családi gyász osztályosai.

A mélyen sujtott család iránt általános a részvét a magyarság körében, különösen a megtört férj iránt, aki mint az egyik legtehetségesebb műkedvelő, sok jó barátot és ismerőt szerzett magának.

A Szt. Erzsébet templomból fogják eltemetni, de a temetés idejét még nem határozták meg. mert fivérét, akit táviratilag hívtak haza ravatalához, meg akarják várni.

HIMLÓ A VASUTASOK KOZT.

Beoltottak Collinwoodon 250 vasutat, nehogy járványosá fejlődjön a betegség.

A New York Central vasut collinwoodi rendezőpályaudvarának és műhelyeinek 250 alkalmazottját beoltották tegnap himlő ellen. A vasutasok körében egy megbetegedés történt s óvintézkedésre azért volt szükség, mert félni lehetett, hogy a betegség járványszerűen lép fel.

ÖRÖMMEL FOGADTAK

ezt a szert. Sok ezren gyógyultak meg általa és most elmondják barátainak, mennyi jót tesz az a balmolatos hatásu

BULGAR VÉR TEA

A vért egészen újja teszi, gazdagítja azáltal, hogy tisztító hatása van. Emellett a Bulgar vér tea gazdagítja a vért, édesíti a gyomrot, frissíti, a veséket és renbe hozza a beleket. Próbálja ki ezt a növény orvosságot és egyedül gyógyodik meg állításaink igazságáról.

Minden patikában kapható vagy mi küldjük, biztosan. Egy nagy családi doboz ára \$1.25, három doboz ára \$3.15, míg hat doboz ára \$5.25. Cím: H. E. Von Schlick, President, Marvel Products Company, 110 Marvel Bldg., Pittsburgh, Pa.

A köselő nyári divat egyik előhírnöke.

tozól
valen
M
szelle
Egy
kodás
képte
mert
pénz
menny
ségró
kot.
ismert
korm
daer
tette
is, ez
gít
nyokl
a jeg
akik
be k
mind
ha m
emiat
munk
ne le
lemb
ember
191
érezn
front
bornó
ték a
ni a
sere,
vekke
sze
azonb
pesti
jellem
nak a
mond
eszter
tízbe
szerm
rös-ár
zöld
hogy
nagy
gint
Vagy
lős es
sajtó
dische
lott a
a sajt
tögrze
ta ja
fölvér
sajlöv
a kö
zendő
lett se
vább
a W
ladt t
We
franc
epigrá
lemzi
sem t

A HABSBURG-MONARCHIA DRÁMÁJA.

(Folyt a 2. oldalról.)

tozott a német főhadiszállásra, valamint a német kanellához. Még azon az éjjel barátságos szellemű meghívás jött.

Egy adat a háborús gazdálkodáshoz. A magyar kormány képtelen élelmiszert rekvirálni, mert — mint kiderült — nincs pénz. A hadügyminiszter kemény szavakkal vonja felelőségre az osztrák-magyar bankot, mire egy főhivatalnok beismerte, hogy valóban a magyar kormány többszöri sürgetése dacára sem kapott pénzt, hozzátette azonban mindjárt az okot is, ez talán többet is megvilágít, mint ezt a dolgot. Okmányokkal igazolta ugyanis, hogy a jegybank tizenöt emberének, akik a bankjegyeket nyomták, be kellett vonulnia, és hiába minden kérelem, sürgetés, hiába minden figyelmeztetés, hogy emiatt megakad, a bankoprés munkája... a tizenöt embert nem madták ki. S a hadsereg lemezése fennakadt e tizenöt ember miatt.

1918. tavaszán már erősen érezhető volt a destruktív sajtó frontbomlasztó hatása. A tábornokok és a politikusok törtek a fejükkel, mit kellene tenni a sajtó igaztása megfékezésére. Windischgrätz újabb tervekkel állt elő, amelyekből persze nem lett semmi. Ehelyett azonban emlékirataiban a budapesti sajtóról kapunk pompás jellemzést. A budapesti sajtónak az urai azt hitték, — úgy mond a szerző, — hogy mindenestre jó két vasat tartani a tüzből. Tollukat konjunktúra szerint mártogatták fekete-vörös-arany, aztán piros-fehérvörös és vörösszínben és tudtam, hogy lelkes forradalmárokból nagyon hamar alakultak át megint lelkes félhivatalosokká, vagy fordítva, mint Lázár Miklós esete bizonyítja. Látni a sajtó ártalmatlanítását, Windischgrätz nem cenzurát ajánlott ellenszerül, hanem magát a sajtót. Evégből egy nagy sajtóorganum megteremtését hozta javaslatba, amely, egyrészt fölvenné a harcot a destruktív sajtóval, másrészt előkészítené a közvéleményt az elkövetkezendő reformokra. Ebből sem lett semmi: a defetista sajtó tovább ugatott, az ország pedig a Wekerle-karaván alatt haladt tovább — a csodá felé.

Wekerlét különben találok, franciás elmeséggel, szinte epigrammatikus vonásokkal jellemzi. Megvallja, hogy ő maga sem bírt kiérni ennek a hatal-

mas és mindig új tervekkel köhögő agyvelőnek fensőbbje alól. Életének nagy kudarcra voltaképpen oda vezethető vizsgálja, hogy mindent kiegyenlítés-sel, esetleg egy mosolylyal akar elérni, a kor azonban kemény, kérérlhetetlen és elkerülhetetlen problémákat vetett föl, nem tűrt paktumokat, mert világtörténelmi erőről volt szó és nem gyöngéd, parlamenti látszatüzenetéről.

Emlékirtaiból úgy tűnik ki, mintha az összes szereplő politikuskokat lelkük mélyéig ismerné. Tiszáról és Andrássyról felejthetetlen adatokkal dokumentált jellemzésekkel vázolt. A budapesti Hungaria egy külön természetű ország — cseregi a bérleg — Tisza itt vacsorázott néhány hűvel, persze cigányzene mellett. Ez még a háboru előtt volt. Mikor beléptem, Tisza ott állt a primás előtt, a banda vadul húzta — és Tisza táncolt. Nem volt asszony a teremben egy sem, csak néhányan voltak férfiak és Tisza, az élemedett férfi némán, komolyan táncolt. Néha megfordult, a zene ritmusaira emelte a lábát, egyedül, négy óra hosszat, meg szaktitán nélkül táncolt. Mi többiek egy sarokban ültünk és ettünk és ittunk és diszkuráltunk. Néha egy szempillantással intett a cigánynak, az megértette és más dalra gyűjtött, egyik dal a másik után zengett fel, de mindig csak magyar dal és Tisza táncolt...

A monarchia államférfiai között legelőbb tart Andrássy-ról. Egy férfi volt, úgy mond, aki a kormánykerék mellett szerencsés utakra vihette volna Magyarországot és a monarchia hajóját, aki előletelek-től menten, pártsempon nélkül ítélte meg ezt a borzasztó káoszt: Andrássy Gyula volt ez. Ő már 1916. nyarán számolt önálló államnak alakításának szükségével, mikor véetődiplomatáink és katonáink csak arra gondoltak, hogy be kell kebelezni mindent, a Balplatz pedig könnyed táncleptekkel lejött a legsúlyosabb problémák kráterei fölött.

Ő tudta, hogy legselőbben is politikai szervezeteket kellett volna a megszállott területeken teremteni, ezekben élt volna a központi hatalmak számára szükséges jövőbeni biztosítékok csiréja, ilyen volt a lengyel kérdés, amely bizonyos időben a központi hatalmak egymáshoz való viszonyának ütközöponjtja és mindvégig a háborús politika egyik archimedési pontja volt. Céljait és terveit azonban félreismerték: a Balplatz céhbeli diplomatái remegtek ettől a nagyurától, mint a központi hatalmak valamennyi diplomatájának és politikánsának. Andrássy azonban nem érvényesülhetett, nem, mert nem felelt meg a legfelsőbb intenciónak. Ez volt nemcsak az ő, de Magyarország és az uralkodóház tragikuma is.

Ilyen és ehhez hasonló mélabus akkordok nem hiányoznak Windischgrätz emlékirataiból, amelyeket sok helyen megédesít az eszprít fűszere s néha ragyogóvá tesz a szellem csillama. Majdnem mindenivel könyörtelenül bánik el, de becsületére legyen mondva, nem habozik nyíltan bevallani saját hibáját is akkor, amikor a választójogban a Tisza-Wekerle-Szerényi-konceptió álláspontjára helyezkedett. Windischgrätz emlékiratainak olvasásában a katasztrófa időpontjáiért érünk el: az, amit elmond, az is, amit a sorok között sejtett, kétségtelesen alkalmas, hogy módfelett felesleggyáza érdeklődésünket a folytatás iránt, amely — úgy halljuk — már sajtókézen áll.

(p. s.)

ERTESÍTÉS.

Tudatjuk Painesville, O., Fairport Harbor, O., Ashtabula, O. és Conneaut, O. területén lakó olvasóinkat és az ottani magyarságot, hogy Megyery Imre, Iorini iródnak vezetője május hó első felében el fog látogatni körükbe az előfizetési díjak bekelezésére céljából. Fogadják és szíves bizalommal. Tisztelettel! a SZABADSÁG Kiadóhivatala.

Honfitársaink nagy része kíséző felügyelete alatt utazik haza.

ZÁRÓ C. HENRY magyar bankár honfitársaink nagy részét kíséző felügyelete alatt küldi, aki New Yorkból Európába viszi az utasokat. Elhatározta, hogy elküldi megbízottját és így mindazok, akik hajóúgyújságra segítségét utaznak, az Egyesült Államokból való távozásuk pillanatától Európába érkezésükig megkíméltek minden kellemetlenségtől. Záró C. Henry megbízottja gondoskodik és utána néz annak, hogy az utasok podgyászai meg legyenek védve a felesleges vizsgálatoktól és értelmentlen jussanak rendeltetési helyére. Mindazok, akik csatlakozni óhajtanak ehhez a csoporthoz, azonnal lépjenek érintkezésbe Záró C. Henry magyar bankárral.

HOZZÁTARTOZÓK KIHŐZATÁSA EURÓPÁBÓL

ZÁRÓ C. HENRY megbízottja egyszersmind felkeresi azoknak a honfitársainknak rokonait is, akiket ki akarnak hozatni. A megbízott kifizeti továbbá mindazokat a pénzeket, amelyeket ZÁRÓ C. HENRY New York állam bankfelügyelete alatt álló bankár által küldtek.

Mindazok, akiknek szándékukban áll hozzátartozóik kihozatása, vagy a kik pénzt óhajtanak küldeni számukra forduljanak felvigyázatásért Záró C. Henry magyar bankárhoz.

Pénzküldés

ZÁRÓ C. HENRY, New York állam bankfelügyelete alatt álló bankár fel van hatalmazva a kábel és pósta útján való legalacsonyabb árak mellett pénzküldésre.

Pénzváltás

ZÁRÓ C. HENRY, New York állam bankfelügyelete alatt álló bankárnak mindenki nagyobb mennyiségű arany, ezüst és papírpénz van készletben, amelyet a legolcsóbb napi áron ad el.

Követelések behajtása

ZÁRÓ C. HENRY, New York állam bankfelügyelete alatt álló bankár segítségére van honfitársainak bérék és más címen járó pénzek behajtásában.

Liberty Bondok

ZÁRÓ C. HENRY, New York állam bankfelügyelete alatt álló bankár Liberty Bondokat a legmagasabb napi áron vesz.

Utlevelek

ZÁRÓ C. HENRY külön alkalmazottat tart abból a célból, hogy segítséget nyújtson honfitársainak az utlevek megszerzésében. Ennek az alkalmazottnak szolgálja teljeszen díjtalan.

Jöjjen személyesen vagy írjon

ZÁRÓ C. HENRY Bankár

39 Cooper Square, New York City

TOLMAČSKÖNYV MINDEN HÁZBAN KELL.

mert anélkül nehezen tudja megértetni magát a magyar. Akár üzletbe készül, akár másra, megtalálja benne angol értelmű azoknak a dolgoknak, amiket vásárolni akar. Ha angol levelet kap bárhonnán, azülsége van erre a könyvre, megértése azt. Ha angolul akar írni, nélkülözhetetlen a magyar angol tolmácskönyv

még annak is, aki elég jól tud angolul. Ebben megválaszolja, hogy kell a szót aszpellálni. Minden házában tartásuk kényszerítő BIZONFFY MAGYAR-ANGOL ÉS ANGOL-MAGYAR SZÓTÁRT vagyis TOLMAČSKÖNYVET. A két kötetet fűzve \$2.35-ért küldi a Szabadság kiadóháza. Siemen a rendelkezésre, mert nem sokáig tart a kedvezményes ár. Küldje a pénzt erre a címre; Szabadság, magyar angol tolmácskönyv P. O. B. 171, Cleveland, O.

Elloptak félmillió koronát érv rólabört. Török Sándor kaposvári kereskedő feljelentést tett a kikapitányáságon, hogy a Leszámitló- és Pénzváltó Bank-utca sarkán levő raktárából elloptak hét köteg rólabört, a minnek értéke félmillió korona. A rendőrség a nyomozást megindította.

SZERENCÉS UTJA

lesz az ÓHAZÁBA annak, aki csatlakozik a mi május 11-én KISÉRŐNK FELÜGYELETE ALATT induló csoportunkhoz.

Nem kell agódnia sem a családja, sem a maga, vagy kofferja miatt, mert a mi kísézőnk mindenkire és mindenre VIGYÁZNI FOG mindaddig, a míg csak meg nem ERKEZIK A SZÜLŐFALUJÁBA. A hajó a FABRE LINE-nak gyönyörű s a magyarok által közkedvelt hajója, a

S. S. CANADA

HAJÓJEGY TRIESZTIG \$85.35 és \$5.00 ADÓ.

Jelentkezzék azonnal:

First National Bank
DUQUESNE, PA.	Gyöngyösi Gyula
721 S. Broad Street
TRENTON, N. J.	RÁCZ JÓZSEF,
386 Hancock Avenue
BRIDGEPORT, CONN.
Joe. Roth & Son
MCKEESPORT, PA.	MÁTHE ÉS ROMAN
152 Paterson St., Cor. French St.
NEW BRUNSWICK, N. J.	JOSEPH PEARL
319 E. 3rd Street &
501 East 3rd Street
BETHLEHEM, PA.
Monongahela Trust Company
HOMESTEAD, PA.	YURONKA TESVÉREK
CHROME, N. J.	MAGYAR BÁNYÁSZ OTTHON
Róna Armád, Manager
75 E. 10th St., NEW YORK CITY
JOHN NEMETH JR.
Kálmor Gyula, Manager
437 Penn. Ave., PITTSBURGH, PA.
Webach vasúti állomás mellett		

MIBE KERÜL MA EGY EBÉD BUDAPESTEN?

Az élelmiszerek legutóbbi emelkedését nem nézték féltlenül a budapesti vendéglősök és szállodások sem; a vendéglői ételek árai ugyiszlóan napról-napra emelkednek és feltétlenül igen tekintélyesnek nevezhető magasságot értek el. Még egy hónappal ezelőtt az elsorú vendéglőben egy husétel 25-35 koronába került; most egy jobb körüti vendéglő étlapja a következő árakat tünteti fel: előétel 22-24 korona, egy adag borjuslított 40, rostélyos vagy roastbeef 38-42 korona, egy porkölt vagy gulyás 30-35 korona, egy adag főtt tészta 9-10 korona, egy szelet torta 10-12 korona, egy adag sajttér 8-10 koronát, egy darab almáért 7-8 koronát kérnek.

Ezenkívül adják az Árvisgálo Bizottság által előirt fozelékelt feltételt, adagonként 10 koronáért. Fozelékelt azonban igen keveset adnak el; egy jobb vendéglőben, ahol naponta 800-1000 ebédet adnak el, legfőbb jebb 100-120 fozelékelt szolgáltnak ki. Egy ebéd tehát jelenleg minimálisán 60-65 koronába kerül, a vacsora körülbelül ugyanennyi. A legelőkelőbb belvárosi éttermek ezeknél az áraknál 5-10 koronával többet kérnek, egy husétel tehát 45-60 koronába kerül ezekben a helyiségekben; a másodikrendű vendéglők árai pedig 5-6 koronával olcsóbbak.

A vendéglősök és szállodások azonban azt állítják, hogy még ezek az árak sem elég magasak és nem felelnek meg a beszerzési és üzemeltetéseknél. A közelmúlt napokban a vendéglősök ülést tartottak, a melyen több vendéglős erősen sikraszállt az újabb áremelés mellett és azt kívánta, hogy az összes vendéglőkben jelentékenyen magasabb árakat számítsanak. Hosszabb vita után mégis elhatározták, hogy egyelőre megtartják a mostani árakat és bevárják azt, a míg a pénz felülbélvezése és a forgalomban levő pénz mennyiségének csökkenése érzeteti hatását az élelmiszerek áralakulásában. A mennyiben azonban a piaci árak hamarosan nem csökkennek, a vendéglősök a mostani horribilis árakat is fel fogják emelni és ha a hatóságok közbe nem lépnek, rövidesen csak azok járhatnak vendéglőbe, a kik 100 koronát is ki tudnak fizetni egy-egy ebédért, vagy vacsoráért.

FÉRFIAK ÉS NŐK bármilyen hajójegyre és hajóújságra a legmegfizetősebb árakért a KEPEK GYÖGYSZERTÁRBAN 2017 W. 25th St., Cleveland, O.

ISMERI ÖN A VERHOVAY SEGÉLY EGYLETET?

Ismerkedjék meg vele még ma. Az ismeretséget számára lesz Önnek és családjának. Keresse fel a helybeli fiók tisztviselőit, vagy tagjait, ók majd részletes felvilágosítást adnak Önnek.

Ha az Ön lakóhelyén nincsen fiókja a Verhovay Segély Egyletnek, az esetben írjon felvilágosításért a központi titkárnak erre a címre:

Secretary
Verhovay Aid Association,
Hazleton, Pa.

Gondoljon családjára.

küldjön általam legolcsóbban és legbiztosabban pénzt. Törvényes Hajóújságot képviselő vagyok, eladó vagyok a falujáig. Kihozatom családját Amerikába. Forduljon hozzám bizalommal felvilágosításért. Budapesti megbízottam gondoskodik idevaló, vagy innen hazafelé utazó ügyfeleimről.

HERZEG ARMIN
127 Washington Street,
New York City.
Közel a Parkhöz.

UTLEVELEK HAJÓJEGYEK PENZVÁLTÁS HAZAUTAZÓK

Minden hirdetésnél szébbet beszél az élelmiszer. Sok élelmiszer levélnek küldi közlünk egyet.

OCEANIA COMPANY
NEW YORK, N. Y.

TISZTELT OLÁSZ UR!
Mi alultört. volt Leechburg, Pa. lakosok, saját akaratunkból háma közösen ünnepeltünk a hajóújságot és a ponton és leltármunkat kiadó vállalatot, amelyben bennünket részvételű a négy nap alatti megteremtése nekünk az utlevek, hajójegyet. Személyesen eljárt minden dolganban és az 5-ik napon hajóra utaztunk bennünk.

Fenti hajójegyet tölt minden hazautazni szándékozónak nyugodt lelkiismerettel átválthatjuk, mert megkérdezzük pillanatától kezdve a hajóra szállásig bennünket mindennel ellátják és nem zavarolnak bennünket, a nem köteleztek pénzt állásra sem.

New York, N. Y. 1920 Április 17.

Szabó István, Papp Lajos, Stemer Dezső, Mán Miklós
Tasnád szántói lakosok.

HA KI AKARJA HOZATNI A CSALÁDJÁT, MI SEGÍTSÉGÉRE LESZUNK

OCEANIA CO.

MAGYAR KEREZTÉNY KIVÁNDORLÁSI IRODA
306 East 13th Street, New York City

HAJÓJEGYET

Állítok ki úgy az óhazába, mint az óhazából Amerikába.

Hozzátartozóit kihozatom az óhazából

A legkötönyebb hajón, a társaságok eredményi árát mellett.

Ha az óhazába akar utazni:
Antwerpenre \$65.00-ért
Bécsre \$75.00-ért
Triestig \$78.50-ért

Ha az óhazából akar valakit kihozatni, kiállítom a hajójegyet
Bécsre \$65.00-ért
Budapestre \$67.00-ért
Kassától \$86.50-ért

UTLEVELET beszerzem, még akkor is, ha azt mások nem tudták beszerzeni.

PÉNZT küldök Magyarországra bármely részbe garancia mellett, a legolcsóbban napi árfolyam mellett.

BANKUTALVÁNYT a legmegbizhatóbb óhazai bankokra kiállítok.

TÖRVÉNYES magyar (kék) pénz állandóan raktáron.

KEZELJEM az óhazai üzleti szakterületen állítok ki. Jöjjen személyesen vagy írjon

M. FODOR

Allamias engedélyezett Broker
Pénzküldés és Hajójegyet Intézetben
430 CHAPIN STREET,
SO. BEND, IND.
Több mint 20 év óta szolgálja becsülettel a magyarság érdekeit.

MEGBIZOTTUNK

fogja a magyarságot MAJUS VÉGÉN az óhazába rendeltései helyére KISÉRNI.

Csatlakozzon Ön is e nagy csoporthoz és meg lesz kímélve az uton sok kellemetlenségtől. Irjon e címre:

MORRIS ENGEL BANKÁR

129 Greenwich Street, NEW YORK CITY.

A DAYTONI ÉS KÖRNYÉKI MAGYAROK FIGYELMÉBE!

Tisztelettel értesítjük mindazokat, akiket érdekel, hogy hajójegyeket Triest, Hamburg, Rotterdam és Antwerp kikötőkből Amerikába bankunknál válthassanak.

Pénzt és draftet küldünk Magyarországra a legolcsóbban.

Bankintézetünk a North Main Street 25-ik számú házában van.

Mielőtt hajójegyet vásárolna, vagy pénzt küldene az óhazába, látogasson be bankunkba; szívesen szolgálunk felvilágosítással.

Külföldi osztályunkat J. D. Moskowitz vezeti, akit mindenki jól ismer, így nem szorul bővebb bemutatásra, hiszen 21 esztendőre lakik itt közöttünk. Moskowitz ur örömmel áll mindenki szolgálatára.

THE DAYTON SAVINGS & TRUST CO.

M. K. Mackevich, J. D. Moskowitz,
A North Daytoni fiók külföldi osztályának vezetője. a külföldi osztály vezetője.

PÉNZKÜLDEMÉNYEKET

Magyarország bármely részébe, teljes felelősség mellett, a legolcsóbb napi árfolyam szerint továbbíthatunk.

Mokray Testvérek állami felügyelet alatt álló pénzküldők. Utlevelet és az utazáshoz szükséges iratokat megszerezüek.

MOKRAY BROTHERS

150 Second Street, Passaic, N. J.

ÓVAKODJÉK A ZSEBTOLVAJOKTÓL

A nagy város tele van veszedelmekkel. A tapasztalatlan vidékit mindenki ki akarja fosztani. Vidéki utas okosan teszi, ha utlevelet és hajójegyet nem nagy városban szerzi be.

Csipő Lajosnál

Perth Amboyban nincs kitéve a nagy város veszedelmeinek csendes és becsületes környezetben töltheti ott el a pár napot, míg hajója elindul.

HAJÓJEGYET ott bármelyik hajóra kaphat. Utlevelet a leggyorsabban megkaphatja. SÜRÖNYI ÉS PÓSTAI PENZKÜLDÉS JÓTALLAS MELLETT.

CSIPŐ LAJOS

477 STATE ST., PERTH AMBOY, N. J.

VEL JÓZANUL

Első Magyar Világhírű ÉMJEVEL

Jesen Ártalmatlan arctisztító Májfoltozt, Pat.

rtár jótáll min. egyenesen tőle.

tégelyét a hozz.

ERTÁR

VELAND, O.

fogja megoldani. Esőből eredt áll. a törvény inég pedig akként, egyszerű vagyon-földvásárlás cél. el fogad. arról is, hogy ez pályéne minden fizetésnél is föl állhatók. Szabadság. ezek a kötvén nem lehetnek, hogy tömegesen a, a spekuláció tulajdonosokat. ág jövője attól gazdasági visz. valamely rende. k és a kénszer. az uton az első jelenti.

K

den osztályra. ALAS. szíhozatni, érte. ről gondosko. minden aka. Németsországba, ába, Jugoszlá. lesőbban. lás. LER and, Ohio

LBERT

este 6.30-7.30. Cleveland, O. T. ate Lorain 653-W.

ő nem kap. be a váll. is gazdaggá

mpany

97 V 98-102

MAGYAROK AMERIKÁBAN.

JOHNSTOWN MAGYARSÁGA A SZIBÉRIAI MAGYAR FOGLYOKÉRT.

Az Amerikai Magyar Szövetség felhívására nagyarányú gyűjtést kezdett Johnstown város magyarsága a szibériai hadifoglyok hazaszállítására...

Johnstown példát mutatott az összes amerikai-magyar telepnek és a johnstowniaknak az lenne legnagyobb büszkeségük...

Kriston Gusztáv és Nyilas László gyűjtése.

Tamás György, Hajdudorog Hajdum. 616 Maple ave. \$10.00, Jakab Mihály Sajó-Pálfa, Borsodm. 136, 7th Str. \$5.00...

Szepesm. 512 Broad Str. \$15.00, Sviatko András Füzér-Komlós, Abaujm. 515 Chestnut Str. \$5...

Pekár József és Kretovics János gyűjtése alkalmával Kucoly János adott \$1 a fenti gyűjtőknek \$4.00, Póder János...

Eperjessy István és Komolay József folyt. gyűjtése.

Bálint Elek 509 Broad Str. \$5, Simák István 222 1/2 McConaughy Str. \$5, Juhász Ferenc 605 Bradley alley \$5...

Johnstowni magyarok adakozása.

A szibériai hadifoglyok megmentésére 1920. márc. 20-tól 1920 április 17-ig Kriston Gusztáv és Nyilas László folytatólagos gyűjtése alkalmával befolyt összeg \$135.00.

Kondás György gyűjtésén befolyt összeg \$30.00.

Kovács Sándor pénztárnoknak átadott összeg \$9.00.

Sviatko András és Petercsák Andrásnak átadott összeg \$126.00.

Komolay József és Eperjessy Istvánnak átadott összeg \$58.00.

Összesen bejött, amely nálam van 1920. április 17-ig \$1416.25. Egyezzer négyzáztizenhat dollár és huszonöt cent.

Kövr Sándor, pénztárnok.

Kemény István, Koriát, Abaujm. 601 Chestnut Str. \$5, Németh István Nagy-Gyimót, Veszprém. 609 Chestnut Str. \$5...

Sviatko András és Petercsák András gyűjtése.

Kemény István, Koriát, Abaujm. 601 Chestnut Str. \$5, Németh István Nagy-Gyimót, Veszprém. 609 Chestnut Str. \$5...

Sviatko András és Petercsák András gyűjtése.

PEDISIN THE FISHER CHEMICAL CO. KORONA PATIKA. 3013 EAST 55th STREET, CLEVELAND, OHIO. 2812 EAST 79th ST., Holton sarok, CLEVELAND, O.

EGYHÁZI HIREK.

MAGYAR REFORMATUSOK HUSVÉTI UNNEPE ST. PAUL-BAN.

A St. Paul, Minn. magyar reformátusok 90 tagból álló gyülekezete a Central Presbyteriánus templomba gyűlt egybe, s méltó ájtatossággal tartotta meg húsvét vasárnapját.

Megkereszteltettek: Nagy Domokos két kis leánya, egyik Izabella Elizabeth, másik Rebeka Irén névre, Mrs. Lenk Kerekas leánykája Washington Mártha névre.

A SPRINGDALEI REF. EGYHÁZ HIREI.

Keresztelések. Diószegi Menyhért (Zsarolyán, Szatmár.) és neje, Pató Julianna springdalei lakosok újszülött fia Antal névre kereszteltetett.

Canonsburg, Pa. — Az itteni kicsiny leányegyház egyik buzgó presbitere, Somodi János, kellemes meglepetésben részesítette husvétira a hívőit.

HAZAI LEVÉL.

Zemplénmegye Erdőhorvátiból Hornyák Pál, azelőtt East Youngstown, O-ban lakott testvérétől és Pávai Ilona, férj. Papp Imrénének (B. 197 R. R. Ave. Bayonne), N. Y. lakott Mariska testvérétől kérjék Hornyák Rozália, férj. Szigeti Józsefné, L. B. 42 Rods, Va.

ÖZLETÉMBEREK ÉS ÖGYNÖKÖK FICYLEMI

Kérem egy próba-csomagot a híres Mitchell Magic Mágia porból, a szatnán a kipróbált, pedig meg minden valamilyen való isletben kapható. Nagyobb rendelésnél árendemű. Eljuttok közzététel, stb. Irjon bővebb felvilágosítást magyarul: MAIL ORDER HOUSE, Glenfield, N. Y.

KÁLLAY TESTVÉREK Magyarországi szakképzettségű kereskedők kérésre 1920 évi, üzleti fennállásuknak pedig 14-ik évi nagy képes árjegyzék megjelent. Irjon ön is érte az alábbi címre. Gazdák és Kertkedvelők Ne feledjék, hogy mi nem valami angol élelmék romlott rozsa portékáját árusítjuk, mint vannak egyesek, hanem mi a saját telepeinkben és üveg-házainkban tenyésztjük meg az összes gazdasági, konyhakerti és virágmagvakat, tiszteivel mindenféle gyümölcs, díszfák és díszbokrát, gyökerecskőket, több mint ötven ezer tea bokor rózsákat és szobavirágokat. Irjon ön is azonnal az árjegyzékért, melyet ingyen küldünk. KALLAY BROS. CO. PAINESVILLE, O.

MAGYARORSZÁGI UJSÁGHIREK

Hét halálos ítélet. Miskolcra jelentik: A miskolci törvényszék ötös tanácsa hosszas tárgyalás után hozta meg ítéletét a gyilkossággal vádolt Back Dénes és társai ügyében, akik a proletárdiktatura alatt Tiszkeszint több gyilkosságot követtek el.

EMLEKFA-ÜLTETÉS.

Pavelka Pál katona arievér hős halálának emlékére. Oneida, N. Y. — Az Oneida Első Presbyteriánus Egyházközség nagy egyházi ünneppel egyetemben tartotta meg a világháborúban résztvevő oneidai katonaik közül áldozatul esett magyar származású Pavelka Pál emlékére ültetett emlékfák megáldásának ünnepét április 22-én.

A város lakosságának szüenja töltötte meg a templomot, ahol lélekemelő egyházi és nemzeti énekek, imák és emlékbeszéd elhangzása után lobogó zászlók alatt kivonultak az emlékfák ültetésére kijelölt díszhelyre s miután azt nagy gondal elültették, a hős emlékére megható szertartás közben megáldották. E kis városból és vidékéről hatvanegy katona teljesített hadi szolgálatot, de elültetésük közül egyedül Pavelka Pál adózott fogadott házája oldalán.

MCKEESPORTI HIREK

RENDRŐRI JELENTÉS MARCHIUS HAVARÓL.

A rendőrség havi jelentése szerint a hó folyamán összesen 196 egyént tartóztattak le, s állították elő S. az a legsajnálatosabb, hogy ezek közül 111 esetben a részéget s tilos illa elvezette juttatta rendőrkézre a törvényszéket. Rézségesség miatt bekisértek 72 személyt, 24 azért került a hüvőre, mert ittas állapotban veszélyes perpatvar idéztek elő családi otthonaikban. Letartóztattak egy férjet, mert részegen feleségét páholta el. Végül egy sebes hajtás miatt került a rendőrségre, ahol megállapították, hogy ittas állapotban követte el a kihágást, ami csak fokozta felelősségét.

Kommunistapörök a vidéken.

A győri törvényszék ötös tanácsa Hodaes Károly szocialdemokrata párttitkárát, a ki ottani Testvérségi című lapban "Miert sir a burzsoázia!" címen közzreadott cikkében a fenn álló társadalmi osztályok ellen írgatott, másfél évi börtönrre ítélte. — A keesketi törvényszék büntető tanácsa a fülöpszállási direktorium volt tagjait, név szerint: Csap Menyhért Hungya-szövetkezeti üzletvezetőt, volt elnököt zsarolás büntetésért és igazgatásért másfél évi; Nyerges Dániel állami tanitót igazgatásért 8 havi, Csap Sándor földmivest zsarolás-raló felbujtásért öt havi, Köntös Sándor váltóért 44 rendbeli zsarolásért 8 havi, Komma Gábor földmivest pedig ugyancsak zsarolásért 7 havi börtönbüntetésre ítélte. — A szombathelyi törvényszék elöt írgatással és személyes szabad megsejtésével yádolva állott Siska Kálmán szentgotthárdi dohánnyári hivatalnok, a ki a múlt esztendő augusztusában nagyobb társaság elött hangoztatta, hogy utolsó lehetőleg ki kell tartani a tanácsrendszert mellett, mert ellenkező esetben a felülkerékedő új rend eltiporja a vörög uralmat. Ezenkívül a vándlott több szombathelyi iparost is letartóztatták. Három havi fogházra ítélték.

Kinevezések a rendőrségen.

A hivatalos lap legközelebbi száma közölni fogja a rendőrsztrivselői karban eszközölt kinevezéseket. Főkapitány helyettesi címmel és jelleggel felruházva az V-ik rangosztályba léptek elő Marínovich Jenő, Rádai Miklós, Jeszenszky Gelkóler, Szeszlér Hugó, Nagy Károly dr. Pótanásosok lettek: Kelety Géza dr., Solthy Béla dr., Czövek Sándor dr., Hetényi Imre, Naszády Béla és Becker Ádám. Tanácsosok lettek: Meinig Gábor dr., Somogyi Gyula dr., Muskó Sándor dr. és Vincze Károly dr. Kapitányokká nevezték ki Illés Kálmán és Vadász Kálmán iradályosok, továbbá Wessely Zoltán dr.-t, Mihalovich Károly dr.-t és Daky Lajos dr.-t.

Felfüggesztették a keesketi munkásbiztosító-pénztár autonómiaját.

Keesketéről jelentik: A keesketi miniszter elrendelte a keesketi kerületi munkásbiztosító-pénztár autonómiajának felfüggesztését. A miniszterrendelet feloszlatta a pénztár összes önkormányzati szerveit és mindama jogok, valamint kötelességek gyakorlásával, amelyek az autonóm szervekét megillették, miniszteri hitosi jogkörrel Bíró Benő államrendőrségi kapitányt bízta meg.

Hová költözik a külügyminiszterium. A Károlyi-fonduadal republikánus alírja a királyi vár krisztinavárosi részét jelölte ki az első magyar külügyminiszterium székhelyévé. S miután Diener-Dénesék és Kun Béla diplomatai végigtaposták a fényezett padlókat, végigdörzsölték a selyem tapétákat és királyi butorokat, most újra ugyall a helyzet, hogy a külügyminiszterium — hajléktalan lesz. Természetes, hogy a királyi Magyarországi kormányzója — miután a magyar király által lakott dunai frontot nem akarja hivatalos helyiségekké profanzálni — a Várban kér szállást. A külügyminiszteriumnak tehát mai épületéből ki kell költöznie. És Magyarország olyan szegény lett, hogy legfontosabb szerveinek, külügyminiszteriumának nem tud csak távolról is megfelelő helyet teremteni. A hadsergparancsnokság egykori kaszárnyájába, ebbe az ósdi, dohos épületbe akarják a külügyminiszteriumot telepíteni. Arról is szó van, hogy a külügyminiszterium a királyi vár — harmadik emeletére fog költözni, amely azonban nem a legreprezentatívabb hely arra, hogy külföldi diplomaták, Nyugat-fényes és előkelő diplomáciai karon egymásnak találják adja. Még a legjobb megoldás az volna, ha a Vöröskereszt épületé-

AZ "ELOKE" irachoma csoda szemorvosság a legjobb a világon! JOSEPH KISS 274 BARTHMAN AVE., COLUMBUS, OHIO

ban helyeznek el a külügyminiszteriumot. Ne felejtjük el, hogy a Balkán konjaki után ítélte meg a világ. Magyarországnak kötelessége, hogy külügyminiszteriumának reprezentatív helyiséget teremtsen.

TUDJA-E ÖN,

hogy melyik a leghatalmasabb, legbiztosabb magyar egylet Amerikában?

A VERHOVAY SEGELY EGYLET.

Tagjainak száma 25 ezer kettőszáz. Tízista vagyona meghaladja a 800 ezer dollárt. Fizet betegség esetén heti 6 dollár segély egészen két évig. Fizet csokulási segély fejeben 400 dollárig. Fizet a tag elhalálása esetén az örökösöknek 1000 dollárt.

Kukorica van a lisztben.

Mintegy tíz nap óta a Budapestben kiszolgált liszthez felsőbb utatásúra tengerlisztet kevernek. A tengeri minőségét a napokban osztottam széjjel és ebből is jutott a legénység számára fizetésnek körülbelül 85 százaléka. Megjegyzem, hogy ezidőig még 270 gyűjtő különböző nehézségek miatt nem folyt vissza. Mihelyt ez az összeg is, amely számításom szerint körülbelül 2-300.000 koronát fog kitenni, begyűlik, jóteknonyalapa fogunk fordítani, amelyből a megszorult és sok családos rendőrlégenységet fogjuk segíteni.

Fatou tengernagy Szege-den.

Szege-déről jelentik: Fatou admirális, francia tengernagy, a Dunabizottság helyettes elnöke átutazott Szege-den. Az ad-

Figyelem! Szenvedő nők és férfiak! Dr. F. H. Colhouer Utóda: DR. COOPER 717 Liberty Ave., Pittsburgh, Pa.

ROSSZUL LÁT? Vannak Fejfájásai?

Dr. Huszár Frigyes Chicagóban az egyedüli magyar szemészmestere, a ki szemétek lelkiszeretettel megvizsgálja és a szükséges szemüveggel ellátja. Mérsékelt árak. Rendel naponta reggel 10-től este hatig.

DR. HUSZÁR FRIGYES 36 W. Randolph St. a Dearborn St. sarkán, CHICAGO, ILL. 4-ik emelet, szobaszám 408 k.e.z.

BETEG EMBEREK

Ha mindaddig képtelen volt bajára segítséget kapni és már kedvét vesztette, ne essen kétségbe. Látnom szeretnék és kérje ki tanácsomat, mert bajára vonatkozóan 14 éves gyakorlatom van orvosi és sebészeti terepen, mely 10-15 alatt sikeresen kezeltem mindentféle krónikus, ideges és komplikált bajokat.

Nagy gyakorlatomnak betegem látják a hasznát, mert én mindenki egyedül kezellek. Bármilyen idült, ideg vagy más betegség, melyet más orvosok nem tudtak meggyógyítani, meggyógyítható és komplikált — bajoknál kérje ki ingyenes tanácsomat — OTT KERESSESEN GYOGYULJON, ALIOL AZT MEGTALÁLJA.

A sok éves gyakorlatom folytán abban a helyzetben vagyok, hogy idült és komplikált bajoknál tudományosan és tapasztalás alapján meggyógyítható és komplikált — bajoknál kérje ki ingyenes tanácsomat — OTT KERESSESEN GYOGYULJON, ALIOL AZT MEGTALÁLJA.

Ne felejtse el, ha baját elhanyagolja, várakozik és rosszul kezeli magát, úgy nagy bajba kerülhet. Szükség esetén kérje ki egy 274-korlot orvos tanácsát.

GYORS ENYHÜLÉS PAIN-EXPELLER

Türelmetlenség a nehéz munkáról, általános fáradtság, merev izmok és csuklók, fájós hát, merevedés és fiamodások fájalmal, rögzített ízületek azonnali használata által, "BARAT A SZÜKSÉGBEN". Csak egy Pain-Expeller létezik; és az az Ön biztonságát el lett látva. Ha a Pain-Expeller tartalmazó csomag nincs ellátva a HORGONY védjeggyel, akkor az nem a valódi és azt utasítsa vissza. Minden csomaggyorsítást kapható. F. AD. RICHTER & CO., 326-330 Broadway, New York.

Ha a Pain-Expeller tartalmazó csomag nincs ellátva a HORGONY védjeggyel, akkor az nem a valódi és azt utasítsa vissza. Minden csomaggyorsítást kapható. F. AD. RICHTER & CO., 326-330 Broadway, New York.

MENTSÜK MEG A SZIBÉRIAI MAGYAR HADIFOGLYOKAT

Hat hosszú esztendő óta napról-napra imádkozva, remegve várják a szabaddulást a szibériai rabmagyarok. Végetért a háború, enyhültek a nélkülözések, a szenvedések mindenütt a világon. — csak Szibériában elviselhetetlenebb a helyzet, mint valaha. Napról-napra fogy, egyre pusztul a magyarságnak az a szerencsétlen csoportja, melynek tagjait arra kényszerítik, hogy minél többet kizsákmányolják, a legkönyörtelenebb földön szenvedjék végig a rabság elcépezhetetlen keserveit.

Mentsük meg az élő halottakat, adjuk vissza családjaiknak a szibériai rabmagyarokat. Adjuk vissza az apát gyermekének, a fiút szülőinek, a férjet hitvesének. Adjuk vissza, — mert mi amerikai-magyarok, — visszaadhatjuk. A szibériai hadifoglyok hazaszállítására már tisztára pénzkerés. Ha elegendő pénzt áldoz erre a lélekmentő célra az amerikai-magyarok, úgy minden egyes ember előtt tágasra nyílik az a kaput, mely az élő halottak borzalmas földjéről, — a meleg otthonba, a hazába bocsátja vissza őket.

A szibériai hadifoglyok érdekében nagy munkát végeztek a multban és még nagyobbát végez a jelenben az Amerikai Magyar Szövetség. Ennek a szervezetnek közbenjárása révén jutott birtokunkba a Szibériában szenvedő hadifoglyok egy részének névsora. A Pervaja-Rjetschkaik foglyatáborban örözt magyar tisztnek névsorát közreadtuk már és most kiegészítjük a legénység tagjainak névsorával.

A szibériai hadifoglyok hazaszállítására szánt adományokat elfogad a SZABADSÁG kiadóhivatala és gondoskodik arról, hogy a hozzájuk küldött pénzek csakis az illetékes megbízható kezekbe kerüljenek.

A Pervaja-Rjetschkaik foglyatábor legénységének névsora:

3. század

Adler Bertalan, polg. fogoly; Adler Bertalané, Alsóba, Máramaros megye.

Anderkó János, gyalogos; Anderkó Jánosé, Felsőjózsa.

Antal Illés, gyalogos; Antal Illésné, Ujfahertyó, Szabolcs.

Béke Ferenc, gyalogos; Halász Józsefné, Jász-Kis-N.-K.-Szőlőnk.

Braun Timánd, gyalogos; Braun Armin, Demé, Horvát.

Bárány István, gyalogos; Horváth Ferenc, Buzapiac, Kisbér, Komárom megye.

Baranovics István, gyalogos; Baranovics József, Muzsla-Béla, Esztergom.

Bászó Pál, gyalogos; Bászó Jánosné, Tiszabó, Jász-N.-K.-Szőlőnk megye.

Bánkó László, gyalogos; Bockai u. 37., Nyíregyháza.

Ballmann Károly, szakvető; Ballmann Károlyné, Szegevár, Nagykisküllő.

Balázs Vince, örvényező; Tárkány, Esztergom.

Berecz Sándor, tizedes; Ibrány, Szabolcs.

Bertalan Tamás, gyalogos; Kézdí, Alsóba.

Báky Ferenc, gyalogos; Diósgyőr, Győr.

Balogin Mihály, gyalogos, Torontóvárosi.

Bogdár Károly, gyalogos; Bogdár János, Budapest.

Blassó János, gyalogos; Kórház, Nagyszombat, Pozsony.

Békassy Károly, ö. é. ö. önk. tiz.; Dembinsky u. 34., Budapest.

Báder József, ö. é. önk. tiz.; VII. Elemer u. 23., Budapest.

Báder Ferenc, ö. é. önk. örv.; Győri ut. 3., Szombathely.

Bércsly Aladár, ö. é. önk. örv.; Bercsly Aladár, Hont.

Bozók Elek, ö. é. önk.; Bozók Eleké, Kunszentmárton.

Büchler József, ö. é. önk. tiz.; Büchler József, Nógrád.

Butuza Illés, tizedes; Kapnikbánya, Pozsony.

Csarnay Samu, gyalogos; Békés, Békám.

Csattári Imre, gyalogos; Csattári Gábor, Hajdúszoboszló, Hajdúszoboszló, Alsóba.

Csikó Antal, gyalogos; Ulei ut. 68., Győr.

Csontos János, gyalogos; Somlóvesce, Veszprém.

Czadra Dániel, gyalogos; Jorena Samu, Fő u. 34., Mária, Nyitra.

Cságyai Péter, gyalogos; Dráva-Szentgyörgy, Somogy.

Csápak Imre, gyalogos; Feketeó, Csorvás József, gyalogos; Püspök, Pozsony.

Dr. Csillag Dezső, ö. é. ö.; Csillag József, VII. Szévtérség u. 4., Budapest.

Csütő János, gyalogos; Tiszaföldvár, Jász-N.-K.-Szőlőnk.

Debrezény Lajos, gyalogos; Kisújszállás.

Dénes Lajos, tizedes; Gyergyóújfalu, Csikó.

Dobó Salamon, gyalogos; Budapest.

Elbert Miksa, gyalogos; Elbert Miksáné, Budapest.

Eszter István, gyalogos; Barcs, Somogy.

Evinger Vilmos, gyalogos; Ujzsvícs, Bács.

Felföldi Mátyas, gyalogos; Szabadszállás, Pest.

Flórián János, tizedes; Szemet, Pozsony.

Freiberger Oszkár, gyalogos; Freiberger Sándor, Zsolna, Trenčín.

Fandel Ciril, gyalogos; Fandel Cirilné, Alsó-Diós, Pozsony.

Fejes István, ö. é. önk. tiz.; Fejes Lajos, Nagykároly, Szatmár megye.

Földi Péter, gyalogos; Budapest.

Horváth János, gyalogos; Horváth Jánosé, Csongrád.

Hunyadi Sándor, gyalogos; Liszt-n. 382., Vámosperce, Hajdú.

Hauptner Ferenc, gyalogos; L. Ballagi sor ut. 10., Budapest.

Horváth Lajos, gyalogos; Bókaháza, Zala.

Horváth Zoltán, ö. é. önk. tizedes; Horváth János, Balajt, Borsod.

Hornyák András, tizedes; Hornyák Andrásné, Dohánygyár, Kassa Hoffer István, gyalogos; Zalavég, Zala.

Jóba István, gyalogos; Martos, Komárom.

Jakab János, gyalogos; Jakab Jánosné, XIV. 498., Czegled, Pest megye.

Jónás Bertalan, gyalogos; Jónás Bertalané, Endrefalu, Nógrád.

Jeges Imre, gyalogos; Debrecen.

Jónás Sándor, tizedes; Jónás Ferenc, Búdszentihely, Szabolcs.

Jancsik Pál, örmester; Jancsik Pálné, József főherceg tér 3., Szege.

Jászay József, gyalogos; Pallér Lajosné, Borsod.

Imre György, gyalogos; Imre Györgyné, Vajda-Szt.-Iván, Maros-tord.

Jeney Bertalan, gyalogos; Muzsla, Esztergom.

Jakab Ferenc, gyalogos; Vargyas, Udvarhely.

Jakits András, gyalogos; Oszlop, Sopron.

Jankovics Lajos, szakvető; Budapest.

Kakuk Gáspár, gyalogos; Kakuk Gáspárné, II. Tiz. 317. Mezőkövesd, Borsod.

Kiss Ferenc, gyalogos; Kiss József, Akácfa ut. 24., Czegled, Pest megye.

Kozonics József, gyalogos; 661. Nagybaljon, Bihar.

Keserő Balázs, gyalogos; Keserő Béni, Klapka u. 1190., Püspökudvarny, Hajdú.

Kuhl Antal, tizedes; Kuhl Antal, Budapest.

Kabay János, örmester; Kabay Jánosné, Nagydó u. p. Alsócsécs, Baram.

Kóbor András, gyalogos; Kőszeg, Kovács István, szakvető; Budapest.

Kocsor Sándor, tizedes; 279. Békés, Békám.

Kuvancs István, szakvető; Budapest.

Kandl Jenő, tizedes; Kandl Jenőné, Händrich Áster, Czikóka.

Kovács Gáspár, gyalogos; Tiszapolgár, Szabolcs.

Kurdi Sándor, gyalogos; Kurdi János, Káptalanfalva, Zala.

Kovács Pál, gyalogos; Kovács Pálné, Lovonicsugár, Makó, Csánád.

Kovács Gyula, gyalogos; Velenecpárk 18., Nagyvár.

Kóbor Károly, gyalogos; Cserep, Sopron.

Kozonich Aladár, szakvető; Kozonich Aladárné, E. Kazinczi u. 4., Temesvár.

Kovács János, szakvető; Mésztelep, Tatabánya.

Kovács Vince, örmester; Kovács Vince, Törökferrast u. 11., Pozsony.

Kecskeméti Lajos, szakvető; Hódmezővásárhely.

Kerer Ferenc, tizedes; Kerer Ferencné, Bácskajánfalva, Pest.

Kapitány Márton, gyalogos; Kapitány Suzanna, Dovo, Liptón.

Kiss Pál, gyalogos; Nagy ut. 185., Melykut, Bács-Bodrog.

Karasy István, gyalogos; Mártónfalva, Bács-Bodrog.

Kiss Imre, ö. é. önk. tizedes; Koller Nándor, Baksa, Zala.

Kelemen János, gyalogos; Kelemen Jánosné, Pusztasomorja, Moson.

Keiser Mihály, gyalogos; Keiser Mihályné, Szász, Kiskisküllő.

Kálmán Béla, ö. é. önk. tizedes; Budapest.

Kálmán Gyula, tizedes, Sárvár.

Lukács Imre, gyalogos; Zalabaksa, Zala.

Lőrincz Károly, gyalogos; Pusztalőrincz, Moson.

Miskovszky József, szakvető; Temesvár.

Mester János, gyalogos; Mester Gábor, Liter, Veszprém.

Molnár János, gyalogos; Szombathely.

Matussek Róbert, tizedes; Pozsony.

Miklós András, gyalogos; Csikszentdomokos.

Miróné Imre, gyalogos; Miklós Imréné, Tápé, Csongrád.

Muskovics Pál, gyalogos; Muskovics Pálné, Lepsény, Veszprém.

Mihályi László Gusztáv, ö. é. önk. tizedes; Szolnok.

Nagy Márton, gyalogos; Özv. Nagy Mártonné, Csab, Szt. Udvarhely.

Nagy Lajos, gyalogos; Hódmezővásárhely.

Dr. Nagy Endre, ö. é. önk. örmester; Nagy Domokos, Kútifalva, Alsófahérm.

Nagy István, gyalogos; Sátoralja-újhely.

Németh József, tizedes; Kassa.

Németh Gyula, örvényező; Németh János, Domokos ut. 4., Sopron.

Nóvák István, gyalogos; Nóvák Jánosné, Kál, Heves.

Nagy Márton, gyalogos; Nagy M. Pál, Ravand, Győr.

Órosy József, örvényező; Rákóczi, Alsóba.

Ospicz Adolf, gyalogos; Ermi-hályfalva.

Oldall István, ö. é. önk. tizedes; Oldall Imre, Rákóczi, Zemplén.

Pöhlmlüller János, ö. é. önk. Zseliz.

Pál József, gyalogos; Albis, Bihar.

Pilcz Ádám, örvényező; Szegehalva.

Petrás Elek, gyalogos; Kenéz László, Nagyberez, Berezg.

Palkó Sándor, örvényező; VII. Szévtérség u. 39., Budapest.

Philipp Lajos, ö. é. önk.; Philipp Lajosné, Kiskunhalas.

Pauhin István, gyalogos; Pauhin László, Pó-u. 39., Szigetfalva, Pest.

Papp György, gyalogos; Szilvagy, Zala.

Rákosi József, gyalogos; Veszeg János, Imaház u. 3., Esztergom.

Mein János, gyalogos; Mein János, Ungvár.

Rozsok Pál, gyalogos; Pell, Heves.

Reznay József, szakvető; Reznay Jánosné, Épöl u. p. Bajom, Esztergom.

Szabó János, gyalogos; László u. 325., Mezőgyár, Bihar.

Szabó László, gyalogos; Hatház u. 147., Zsadány, Bihar.

Székel Mihály, gyalogos; Kesztvár.

Szikos György, gyalogos; Sikos Ferenc, Kiboronyó, Hármaszék.

Szoboda Pál, gyalogos; Szoboda Pálné, Árpád u. 30., Újpest.

Székel József, örmester; Székely Józsefné, József főherceg ut. 23., Nagykanizsa, Zala.

Székely Gyula, örvényező; Eszék, Heves.

Sütő Máté, gyalogos; Egercséh, Heves.

Szabó József, gyalogos; Nagyszokos, Tolna.

Szumpfer Ferenc, gyalogos; Váci ut. 62., Budapest.

Schwartz Lajos, gyalogos; Feiler Jakab, Hajdú.

Schwarz Ferenc, gyalogos; Nyereghegy, Esztergom.

Szatmári József, gyalogos; Brandenstein József, Szt.-Györgymező u. 9., Esztergom.

Schönberger János, gyalogos; Ellend, Baranyos, Győr.

Schwarz David, gyalogos; Hosszszeperezh, Vasm.

Sira Mátyas, örvényező; Zoombolya, Torontó.

Schütz Henrik, tizedes; Brassó.

Weinreb József, örvényező; Budapest. Wiland Antal, gyalogos; Wiland Antalné, Gádó, Bács-Bodrog.

Zimmermann Rezső, ö. é. önk. örmester; Zimmermann Rezsőné, Nyíregyháza, Zala.

Zemond Albert, ö. é. önk. örvényező; Zemond Albert, Tacs, Beszterce.

5. század.

Acz György, gyalogos; Acz György Dobozfalva, Zala.

Bihl János, gyalogos; Bihl Klára, Temesfalu.

Bezovits József, gyalogos; Bezovits Józsefné, Nagyvár.

Básti Pál, gyalogos; Básti Pálné, Gömör.

Bánfy Ferenc, gyalogos; Bánfy Ferenc, Tömörkény, Csongrád.

Csáford Ferenc, gyalogos; Csáford Károly, Rábakiszfalva.

Csik Konrad, gyalogos; Cihak Anna, Nándorhegy, Krassószőlő.

Dusek János, gyalogos; Dusek Jánosné, Vág-Sellye, Nyitra.

Dávidovits Sámuel, gyalogos; Dávidovits Lajosné, Munkács.

Ferencz József, gyalogos; Ferencz Józsefné, Liget-u. 6., Budapest.

Farkas József, gyalogos; Fodor Mária, Baga, Borsod.

Feisz Sándor, gyalogos; Feisz Ivan, Vasmány, Vasm.

Fekas János, polgári fogoly; Farkas János, Kis-Kun-Felegyháza.

Feleki Géza, örvényező; Feleki Gézáné, VIII. Ágteleki-ut. 4., Budapest.

Füster Kálmán, gyalogos; Gruber Kálmán, IX. Gát-ut. 19., Budapest.

Glasser István, gyalogos; Glasser Istvánné, Nagy-Szakad, Szatmár.

Gráf Rudolf, gyalogos; Marosváhely.

Molnák János, gyalogos; Holabek János, Szavár, Pozsony.

Hanaček Rudolf, gyalogos; Hanaček Rudolf, Tavarnok, Nyitra.

Horváth János, gyalogos; Horváth István, Szandaváralja, Nógrád.

Herzeg András, gyalogos; Herzeg András, Nagyrede, Heves.

Horváth István, gyalogos; Horváth Istvánné, Kerekgyháza, Pest.

Helecz Mihály, gyalogos; Helecz Mihály, Erdő, Szatmár.

Hall Oskár, gyalogos; Hall Rozina, Brassó.

Horváth Sándor, káplár; Horváth Sándor, Danescháza.

Hubi Lajos, gyalogos; Hubal János, Ferenz út. 32., Budapest.

Hausz József, tizedes; Hausz Józsefné, Dombó, Maramaros.

Isák Ferenc, ö. é. önk. szakk. Isák Sándor, VII. Elemer-ut. 36., Budapest.

Józsa Ferenc, gyalogos; Józsa Ferencné, Székelyudvarhely.

Juhász Gábor, gyalogos; Juhász Gáborné, Nógrád.

Ihm Mihály, gyalogos; Ihm Mihály, Lipse, Beszterce.

Jusás József, ö. é. önk. gyalogos; Janisch János, VII. Jósika-utca 12., Budapest.

Kiss István, tizedes; Kiss Istvánné, Györgyemelék.

Kovács Mihály, gyalogos; Kovács Mihály, Székelyudvarhely.

Kovács Lajos, gyalogos; Kovács Lajosné, Székelyudvarhely.

Kiss József, gyalogos; Kiss Miklós, Hajdúnánás.

Kovács György, ö. é. önk. örv. Kóh Mihály, Hant.

Kóh Dávid, ö. é. önk. örv. Kóh Vilmos, Putnok, Gömör.

Lehotzky Jenő, gyalogos; Lehotzky Sámuel, Veszprém.

László László, tizedes; László Lászlóné, Szidfalva.

Márton Mózes, gyalogos; Márton Mózes, Udvarhely.

Molnár József, gyalogos; Molnár Borbála, Borsod.

Mein János, gyalogos; Mein János, Ungvár.

Nagy István, gyalogos; Nagy István, Turkeve, Szolnok.

Nagy István, gyalogos; Nagy István, Czegled, Pest.

Nagy József, gyalogos; Nagy Józsefné, Székelyudvarhely.

Nagy Sándor, gyalogos; Nagy Sándor, Rakamaz, Szabolcs.

Óláh Sándor, gyalogos; Óláh Sándor, Tiszánánás, Heves.

Óláh János, gyalogos; Óláh Jánosné, Hegyköz-Szent-Miklós, Bihar.

Pánczél György, gyalogos; Pánczél István, Császár, Komárom.

Pályi Pál, gyalogos; Pályi Pál, Törökhegy, Torontó.

Puskás István, gyalogos; Puskás Pálné, Csongrád, Zala.

Petro György, örvényező; Petro István, Makó.

Petrák József, gyalogos; Petrák György, Homonna.

Pócs Lajos, gyalogos; Szepe Magdolna, Ipolykiszfalva, Hont.

Rajtár Mátyas, gyalogos; Rajtár Magdolna, Temesváros.

REGÉNY.

GRANT KAPITÁNY GYERMEKEI

IRTA: WERNE GYULA.

HARMADIK FEJEZET.

Paganel Jakab és Mac Nabbs örmagy fogadása.

</

